

SVEUČILIŠTE U SPLITU
EKONOMSKI FAKULTET

ZAVRŠNI RAD

FINANCIJSKA ANALIZA POSLOVANJA
NEPROFITNIH ORGANIZACIJA
NA PRIMJERU STUDENTSKIH CENTARA U
HRVATSKOJ

Mentorica:
Mr. Ivana Perica

Studentica:
Bruna Paštar

Split, rujan, 2017

SADRŽAJ

| | |
|--|-----------|
| 1.UVOD | 3 |
| 1.1.Definiranje problema istraživanja | 3 |
| 1.2.Ciljevi rada | 3 |
| 1.3.Metode rada | 3 |
| 1.4. Struktura rada | 3 |
| 2.ZAKONODAVNI OKVIR NEPROFITNIH ORGANIZACIJA | 5 |
| 2.1. Zakon o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija..... | 6 |
| 2.2. Pravilniko neprofitnom računovodstvu i računskom planu..... | 7 |
| 2.3.Pravilnik o sustavu financijskog upravljanja i kontrola te izradi i izvršavanju financijskih planova neprofitnih organizacija | 9 |
| 2.4.Zakon o ustanovama | 10 |
| 3.FINANCIJSKO IZVJEŠTAVANJE NEPROFITNIH ORGANIZACIJA 11 | |
| 3.1. Jednostavno knjigovodstvo..... | 11 |
| 3.2. Dvojno računovodstvo..... | 12 |
| 3.3. Financijski izvještaji neprofitnih organizacija | 13 |
| 4.INSTRUMENTI I POSTUPCI ANALIZE FINANCIJSKIH IZVJEŠTAJA..... | 15 |
| 4.1. Analiza putem pokazatelja | 15 |
| 4.2. Horizontalna analiza | 16 |
| 4.3.Vertikalna analiza..... | 16 |
| 5.ANALIZA POSLOVANJA STUDENTSKIH CENTARA U HRVATSKOJ | 17 |
| 5.1. Studentski centar Zagreb..... | 17 |
| 5.2. Studentski centar Split | 25 |
| 5.3. Studentski centar Rijeka..... | 32 |
| 5.4. Usporedba rezultata poslovanja..... | 39 |
| 6. ZAKLJUČAK..... | 48 |
| LITERATURA | 50 |
| SAŽETAK..... | 52 |
| SUMMARY | 52 |

1. UVOD

1.1. Definiranje problema istraživanja

Neprofitne organizacije imaju veliki značaj u civilnom funkcioniranju države. Nerijetko im se pridaje veći značaj u odnosu na vladine organizacije, jer svojim djelovanjem doprinose kvalitetnijem funkcioniranju sustava. Kako se sredstva neprofitnim organizacijama dodjeljuju na više razina, uključujući državnu upravu, lokalnu i regionalnu samoupravu, donacije trgovačkih društava te fizičkih osoba, postavlja se pitanje o učinkovitosti upravljanja novčanim i drugim primljenim sredstvima. Novi Zakon donesen 2014. godine ne ostavlja mnogo mjesta za sumnje jer predviđa javnu objavu financijskih izvještaja svih neprofitnih organizacija, te se time povećava transparentnost poslovanja. Mjerenje uspješnosti poslovanja daje konkretne, nedvosmislene podatke o financijskom stanju organizacije, a samim time i o opravdanosti iskazanog povjerenja kroz primljena financijska ili nefinancijska sredstva. Problem istraživanja rada je financijska analiza poslovanja i njene specifičnosti za neprofitne organizacije.

1.2. Ciljevi rada

Ciljevi obuhvaćeni u ovom radu uključuju istraživanje, prikazivanje i definiranje instrumenata pomoću kojih se provodi postupak financijske analize poslovanja. Također, cilj je prikazati rezultati analiza provedenih na ustanovama, koje su po svojoj svrsi neprofitne organizacije a koje djeluju u istoj gospodarskoj grani, kroz vremenski period od posljednje 3 usporedne godine.

1.3. Metode rada

Metodom deskripcije opisat će se prikazane varijable u analizama, dok će se metodom klasifikacije rasporediti definirani rezultati analize. Metodom kompilacije biti će prikazani do sada poznati i objavljeni zaključci, definicije, zakoni i postupci. Metodom analize raščlaniti će se financijski izvještaji na pojedine pokazatelje dok će se metodom sinteze prikazati učinak provedenih matematičkih postupaka.

1.4. Struktura rada

Rad se sastoji od 6 međusobno poglavlja od kojih se svaki naslanja na prethodni. Nakon prvo uvodnog poglavlja prikazan je zakonodavni okvir kojim je regulirano poslovanje neprofitnih organizacija gdje je poseban naglasak stavljen na financijske i računovodstvene aspekte, kao i

na zakonsko definiranje ustanova koje se u ovom radu posebno obrađuju u praktičnom djelu. U slijedećem, trećem poglavlju objašnjene su obveze i vrste financijskog izvještavanja, kako bi se prikazali postupci koji prethode provedbi financijske analize. Četvrto poglavlje definira poznate i primjenjive metode mjerenja uspješnosti poslovanja koje se dalje koriste u poglavlju Analize poslovanja studentskih centara u Hrvatskoj. Finalno, definiran je zaključak prikazanih pojmova, definicija i rezultata.

2 .ZAKONODAVNI OKVIR NEPROFITNIH ORGANIZACIJA

Neprofitne organizacije su udruge i njihovi savezi, zaklade, fondacije, ustanove, političke stranke, komore, sindikati, vjerske i druge zajednice i sve druge pravne osobe kojima temeljni i glavni cilj osnivanja i poslovanja nije stjecanje dobiti/profita i za koje iz posebnih propisa proizlazi da su neprofitne organizacije¹. Iako pojam neprofitnih organizacija obuhvaća vladine i nevladine organizacije, najčešće ih se povezuje sa nevladinim (neprofitnim) organizacijama.² Da bi se organizacija mogla svrstati u neprofitni sektor potrebno je da prije svega donese zaključak o tome kojim Zakonom se određena djelatnost regulira. Prema dostupnoj Kvalifikaciji djelatnosti Udruga³ dijelimo ih na slijedeće grupe :

- Branitelji i stradalnici
- Demokratska politička kultura
- Duhovnost
- Gospodarstvo
- Hobistička djelatnost
- Kultura i umjetnost
- Ljudska prava
- Međunarodna suradnja
- Obrazovanje znanost i istraživanje
- Održivi razvoj
- Socijalna djelatnost
- Sport
- Tehnička kultura
- Zaštita zdravlja
- Zaštita okoliša i prirode

Tako npr. sportska udruga podliježe Zakonu o sportu, ali i Zakonu o radu, Zakonu o obveznim odnosima, Zakonu o porezu na dodanu vrijednost, Zakonu o udrugama, Zakonu o volontiranju, Zakonu o fiskalizaciji, Zakonu o financijskom poslovanju neprofitnih organizacija, te mnogobrojnim pravilnicima, aktima i podzakonskim aktima.

¹Narodne novine (2014): Zakon o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija, Narodne novine d.d., Zagreb, broj 121/14

²Rogošić, A., Svirčić, M., (2016) Accountinformation for planningandcontrolincharitableorganizations, Juraj Dobrila Sveučilište Pula, str 2

³Ministarstvo Uprave-Ured za Udruge (2015): Kvalifikacija djelatnosti Udruga; Ured za Udruge, [internet], dostupno na <https://uprava.gov.hr/dokumenti/10?page=1&tag=-1&tip2=&Datumod=&Datumdo=&pojam=klasifikacija> [pristupano dana 01.09.2017.]

U ovom poglavlju poseban naglasak stavlja se na Zakon o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija, Pravilniku o neprofitnom računovodstvu, i Zakon o ustanovama kao obliku organizacije čiji će se financijski izvještaji uzeti u analizu u praktičnom dijelu rada, na Pravilnik o sustavu financijskog upravljanja i kontroli te izradi financijskih planova neprofitnih organizacija, dok je Pravilnik o izvještavanju u neprofitnom računovodstvu i registru neprofitnih organizacija detaljnije razrađen u samostalnom poglavlju.

2.1. Zakon o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija

Ovaj Zakon donesen je 2014. godine kako bi se dodatno regulirao okvir financijskog upravljanja i računovodstvenih propisa neprofitnih organizacija, počevši od planiranja te primjenjujući načela javnosti i transparentnosti poslovanja pogotovo u dijelu financijskog izvještavanja i uvida u trošenje mahom proračunskog novca. Članak 2 Zakona propisuje da se njegove odredbe odnose na domaće i strane udruge i njihove saveze, zaklade fundacije ustanove, umjetničke organizacije, komore, sindikate, i sve pravne osobe kojima temeljni cilj nije stjecanje dobiti. Poseban naglasak stavljen je na sustav internih kontroli te njegov značaj u procesu poslovanja neprofitne organizacije koji je prikazan u slici.



Slika 1: Sustav internih kontrola,

Izvor: Izrada autorice

Sustav internih kontrola definira se kao skup načela, postupaka i metoda koje uspostavlja odgovorna osoba institucije u svrhu uspješnog upravljanja i ostvarenja općih ciljeva. Zakon dalje nalaže izradu godišnjeg plana rada i financijskog plana za njegovu provedbu⁴. U Članku 5. St. 2 navedeno je da se financijski plan sastoji od: plana prihoda, plana rashoda i obrazloženja financijskog plana. Financijski plan donosi najviše tijelo udruge, odnosno tijelo

⁴Ministarstvo financija: Komponente unutarnje kontrole, [Internet] dostupno na <http://www.mfin.hr/hr/komponente-unutarnje-kontrole> [28.08.2017.]

propisano statutom, a tokom godine bilježe se promjene i odstupanja od plana uz obrazloženja. Računovodstvo neprofitnih organizacija propisano ovim zakonom temelji se na: načelu točnosti, načelu istinitosti, načelu pouzdanosti i načelu pojedinačnom iskazivanju pozicija.

Neprofitna organizacija dužna je prikupljati podatke i sastavljati knjigovodstvene isprave, voditi poslovne knjige te sastavljati financijske izvještaje na način kojim se omogućava provjera poslovnih događaja, utvrđivanje financijskog položaja i poslovanja neprofitne organizacije, poštujući pri tome temeljna načela urednog knjigovodstva.⁵

2.2. Pravilnik o neprofitnom računovodstvu i računskom planu

Ministarstvo financija donijelo je Pravilnik o neprofitnom računovodstvu i računskom planu koji je objavljen u Narodnim novinama početkom siječnja 2015.godine. Ovim pravilnikom definira se raspored, sadržaj i primjena računa u kontom planu, način vođenja jednostavnog knjigovodstva i primjena novčanog računovodstvenog načela, minimalni sadržaj poslovnih knjiga jednostavnog računovodstva te stope amortizacije.⁶ Neprofitna organizacija dužna je prikupljati podatke i sastavljati knjigovodstvene isprave, voditi poslovne knjige te sastavljati financijske izvještaje na način kojim se omogućava provjera poslovnih događaja, utvrđivanje financijskog položaja i poslovanja neprofitne organizacije, poštujući pri tome temeljna načela urednog knjigovodstva.⁷

Pravilnikom je utvrđen računski plan za neprofitne organizacije koji sadrži brođane oznake i nazive po kojima je neprofitna organizacija, upisana u registar neprofitnih organizacija obvezna iskazivati imovinu, obveze, izvore vlasništva te prihode i rashode. Računski plan sadrži 7 razreda⁸:

- 0- Nefinancijska imovina
- 1- Financijska imovina
- 2- Obveze
- 3- Prihodi
- 4- Rashodi
- 5- Vlastiti izvori
- 6- Izvanbilančni zapisi

⁵ Ibidem

⁶ Narodne Novine (2015), Pravilnik o neprofitnom računovodstvu i računskom planu, Narodne Novine d.d., broj 1/2015

⁷ Ministarstvo financija, dostupan na <http://www.mfin.hr/hr/financijsko-upravljanje-i-kontrola-1-2>

⁸ Ibidem

Skupina računa 0 obuhvaća konta neproizvedene dugotrajne imovine, nematerijalne imovine, proizvedene dugotrajne imovine, nematerijalne proizvedene imovine, plemenitih metala i ostalih pohranjenih vrijednosti, sitnog inventara, nefinancijske imovine u pripremi i proizvedene kratkotrajne imovine. Skupina računa financijske imovine razreda 1 obuhvaća novac u banci i blagajni, depozite, jamčevnepologe i potraživanja za više plaćene poreze, zajmove, vrijednosne papire, dionice i udjele u glavnici, potraživanja za prihode poslovanja i rashode budućih razdoblja, odnosno aktivna vremenska razgraničenja.

Obveze iskazane na razredu 2 sastoje se od obveza za rashode, obveza za vrijednosne papire, obveza za kredite i zajmove te pasivna vremenska razgraničenja.

Prihodi se iskazuju u razredu 3 a razlikuju se prihodi od prodaje roba i pružanja usluga, prihodi od članarina i članskih doprinosa, prihodi po posebnim propisima, prihodi od imovine, prihodi od donacije, ostali prihodi i prihodi od povezanih organizacija. Na razredu 4 prikazuju se rashodi poslovanja koji mogu biti vezani uz rashode za radnike, materijalne rashode, rashode amortizacije, financijske rashode, donacije, ostale rashode rashod vezane uz financiranje povezanih neprofitnih organizacija.

Na razredu 5 utvrđuje se rezultat poslovanja na način da se na kraju izvještajnog razdoblja za ukupan iznos rashoda zadužuju računi rasporeda prihoda u skupini 39 i odobravaju računi skupine prihoda i rashoda 52 a istodobno odobravaju računi rasporeda rashoda u skupini 49 te se prenose na skupine prihoda i rashoda 52. A ako je potražna strana na računu obračuna prihoda i rashoda skupine 52 veća od dugovne za utvrđenu razliku se zadužuje obračun prihoda i rashoda poslovanja i odobrava odgovarajući konto viška prihoda u skupini 52.

Stanja koja se utvrde krajem obračunskog razdoblja na podskupini 522 utvrđuje se prebijanjem računa viška i manjka.

Izvanbilančni zapisi iskazuju se na kontima razreda 6, a uključuju tuđu materijalnu imovinu, prava i vrijednosne papire.

Pravilnik zatim utvrđuje obvezu vođenja jednostavnog knjigovodstva, te dvojnog čije se specifičnosti dalje obrađuju u zasebnim poglavljima rada. Ovaj Pravilnik je sredinom ožujka 2017.godine dopunjen Pravilnikom o dopuni pravilnika o neprofitnom računovodstvu i računskom planu, te je objavljen u Narodnim Novinama. Odlukom ministra dodan je novi

članak koji dozvoljava korištenje dvostruke maksimalno dopuštene stope amortizacije za imovinu koja se ⁹:

- Koristi za gospodarsku djelatnost kod neprofitnih organizacija obveznica poreza na dobit
- Nabavlja iz donacija povezanih sa izvršenjem ugovornih predmeta
- Nabavlja iz donacija povezanih sa nefinancijskom imovinom

2.3.Pravilnik o sustavu financijskog upravljanja i kontrola te izradi i izvršavanju financijskih planova neprofitnih organizacija

Odredbe ovog pravilnika odnose se na sve organizacije neprofitnog karaktera uključujući i one koje obavljaju gospodarsku djelatnost, te na one koje vode računovodstvo prema načelu dvojnog načela i jednostavnog, ali se ne primjenjuju na one organizacije koje vode dvojno računovodstvo, a nisu donijele odluku o vođenju jednostavnog računovodstva, iako su prema zakonskim propisima bile u takvoj mogućnosti. Organizacije u vlasništvu Republike Hrvatske koje su obveznici podnošenja Izjave o fiskalnoj odgovornosti nisu obvezne primjenjivati odredbe ovog Pravilnika koji se odnosi na samoprocjenu. Sve nespomenute neprofitne organizacije primjenjuju provođenje samoprocjene učinkovitosti i djelotvornosti funkcioniranja sustava financijskog upravljanja i kontrola, koja se provodi za svaku računovodstvenu godinu a za koju je odgovoran zakonski zastupnik. Ovaj proces provodi se popunjavanjem Upitnika temeljem čijih pitanja se provodi samoprocjena rada sustava kojoj je cilj potvrditi da se sredstva koriste zakonito, namjenski i svrhovito te da sustav financijskih kontrola funkcionira učinkovito i djelotvorno¹⁰

Temeljem popunjenog upitnika Zakonski zastupnik u obvezi je izvještavanja najvišeg tijela organizacije o provedenoj samoprocjeni. Ukoliko neprofitna organizacija u godini za koju se provodi samoprocjena ostvari više od 3.000.000,00 kn prihoda dužna je sastaviti akcijski plan za poboljšanje sustava financijskog upravljanja i kontrola ukoliko odgovori na sva pitanja iz Upitnika nisu pozitivno odgovorena. Financijski plan za provedbu godišnjeg plana rada obvezni je dokument kojeg sastavlja najviše tijelo neprofitne organizacije a sastoji se od¹¹:

- plana prihoda i rashoda
- plana zaduživanja i otplata
- obrazloženja financijskog plana

⁹ Narodne novine (2017): Pravilnik o dopuni pravilnika o neprofitnom računovodstvu i računskom planu, Narodne Novine d.d., Zagreb, broj 25 /2017

¹⁰ Narodne novine (2015) Pravilnik o sustavu financijskog upravljanja i kontrola te izradi i izvršavanju financijskih planova neprofitnih organizacija, Narodne novine d.d., Zagreb, broj 11/2015

¹¹ Ibidem

Financijski plan neprofitne organizacije izvršava se u skladu sa raspoloživim financijskim sredstvima i dospjelim obvezama, a sve prema unaprijed definiranoj namjeni. Neprofitna organizacija može prihvatiti nove obveze, koje nisu predviđene financijskim planom ukoliko su sredstva za njihovo podmirenje osigurana. Udruga smije deponirati novčana sredstva ukoliko statutom nije drugačije predviđeno, a također može se i zaduživati pod istim uvjetom.

2.4. Zakon o ustanovama

Ustanova se osniva za trajno obavljanje djelatnosti odgoja, obrazovanja, znanosti, kulture, informiranja i športa, tjelesne i tehničke kulture, skrbi o djeci, zdravstva, socijalne skrbi, skrbi o invalidima, ako se ne obavljaju radi stjecanja dobiti.¹² Ustanova se osnivanjem upisuje u registar ustanova, a pravnu sposobnost gubi brisanjem iz registra. Članak 3 ovog Zakona propisuje kako je ustanova samostalna u obavljanju svoje djelatnosti i u poslovanju sukladno propisima i aktima o osnivanju. U članku 7 navodi se kako osnivač ustanove može biti;

- 1) Republika Hrvatska
- 2) Općina, grad, županija; jedinica lokalne i regionalne samouprave
- 3) Druga fizička i pravna osoba
- 4) Jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave i pravna i fizička osoba

Djelatnosti ustanove upisuju se u akt o osnivanju te u sudski registar ustanova. Članak 60 ovog zakona propisuje javnost rada ustanove. Ustanova je dužna pravodobno i istinito obavještavati o uvjetima i načinu davanja svojih usluga i obavljanja poslova iz djelatnosti za koju je osnovana. Kao i udruge, ustanova može biti podložna statusnim promjenama, odnosno može se pripojiti drugoj ustanovi ili se jedna ustanova podijeliti na više njih. Na ovako nastale statusne promjene primjenjuju se odredbe o statusnim promjenama javnog trgovačkog društva. Rad ustanove prestaje u slučaju donošenja sudske odluke, zabranom obavljanja djelatnosti za koju je udruga osnovana, prestankom važenja dozvole za obavljanje određene djelatnosti, odlukom osnivača, pripojenjem drugoj ustanovi te u drugim slučajevima predviđenim zakonom.

¹²Narodne Novine, Zakon o ustanovama NN 76/93, 29/97, 47/99, 35/08, [Internet] dostupan na <https://www.zakon.hr/z/313/Zakon-o-ustanovama> [Pristupano dana 01.09.2017]

3. FINANCIJSKO IZVJEŠTAVANJE NEPROFITNIH ORGANIZACIJA

Neprofitna organizacija ima obvezu prikupljanja podataka i sastavljanja knjigovodstvenih isprava, vođenja poslovnih knjiga te sastavljanja finansijskih izvještaja na način kojim se omogućava provjera poslovnih događaja, utvrđivanje finansijskog položaja i poslovanja neprofitne organizacije, poštujući pri tome temeljna načela urednog knjigovodstva¹³. Kod računovodstva neprofitnih organizacija, ukoliko se isključe proračuni i proračunski korisnici, nalazi se nekoliko desetaka tisuća pravnih osoba kojima primarni cilj predstavlja prikupljanje sredstava na nepoduzetnički način kako bi se zadovoljile određene opće potrebe. Iako im cilj nije stjecanje dobiti, uslijed nedostatka sredstava neprofitne se organizacije ponekad javljaju na tržištu radi stjecanja prihoda. U oba prethodno navedena slučaja nužno je poštovati određena pravila rada, što podrazumijeva i odgovarajuće računovodstveno praćenje i njemu pripadajuće finansijsko izvještavanje.

Kada se govori u knjigovodstvu neprofitnih organizacija, važno je istaknuti da postoje dvije opcije: vođenje jednostavnog knjigovodstva i vođenje dvojnog knjigovodstva. Nastavak rada donosi detaljniji uvid u odrednice tih dviju vrsta knjigovodstva.

3.1. Jednostavno knjigovodstvo

Prema članku 52. Pravilnika za vođenje jednostavnog knjigovodstva neprofitne organizacije vrijedi sljedeće¹⁴:

1. Neprofitna organizacija kojoj je vrijednost imovine na kraju svake od prethodne tri godine uzastopno manja od 230.000,00 kuna i godišnji prihod uzastopno u svakoj od prethodne tri godine manji od 230.000,00 kuna godišnje, može donijeti Odluku o vođenju jednostavnog knjigovodstva i primjeni novčanog računovodstvenog načela.
2. U godišnji prihod iz stavka 1. ovoga članka ulaze samo prihodi iz tekuće godine (razred 3), a ne ulazi preneseni višak iz prethodne godine.
3. Odluku iz stavka 1. ovoga članka donosi zakonski zastupnik neprofitne organizacije u roku predviđenom za podnošenje godišnjih finansijskih izvještaja za prethodnu poslovnu godinu i važeća je dok neprofitna organizacija zadovoljava uvjete iz stavka 1. ovoga članka, odnosno do opoziva.

¹³Narodne novine (2014): Zakon o finansijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija, Narodne novine d.d., Zagreb, broj 121/14

¹⁴ Narodne novine (2015): Pravilnik o neprofitnom računovodstvu i računskom planu. Narodne novine d.d. br.1/2015.

4. O Odluci iz stavka 1. ovoga članka neprofitna organizacija izvještava Ministarstvo financija na način propisan člankom 35. Zakona.
5. Neprofitna organizacija prve tri godine od osnivanja obvezna je voditi dvojno knjigovodstvo pri čemu se godina osnivanja bez obzira na datum osnivanja smatra prvom godinom.

Neprofitna organizacija koja primjenjuje vođenje jednostavnog knjigovodstva i novčanog računovodstvenog načela, obvezna je voditi poslovne knjige navedene u sljedećoj tablici.

Tablica 1: Poslovne knjige kod vođenja jednostavnog knjigovodstva

| POSLOVNA KNJIGA | SVRHA |
|--|---|
| Knjiga blagajne | U blagajničkom poslovanju rabe se blagajničke uplatnice i blagajničke isplatnice. Blagajnik ispostavlja blagajničku uplatnicu kod svake pojedinačne uplate gotova novca u blagajnu, a blagajničku isplatnicu blagajnik ispostavlja za svaku pojedinačnu isplatu gotova novca iz blagajne. |
| Knjiga primitaka i izdataka | Primici se iskazuju se primjenom načela naplate, a izdaci se iskazuju primjenom načela stvarnog plaćanja, a koja mogu biti u gotovini, preko žiro-računa ili u naravi, što znači da se Knjiga primitaka i izdataka vodi uvažavajući načelo blagajne. |
| Knjiga ulaznih računa | U Knjizi ulaznih računa iskazuju se kronološkim redoslijedom podaci o svim primljenim računima dobavljača u poslovnoj godini, bez obzira kada će se račun platiti i bez obzira na način plaćanja. |
| Knjiga izlaznih računa | U Knjizi izlaznih računa iskazuju se kronološkim redoslijedom podaci o svim izdanim računima kupcima u poslovnoj godini, bez obzira kada će se račun naplatiti i na koji način. |
| Popis dugotrajne nefinancijske imovine | Koristi se evidentiranje nabavljene dugotrajne nefinancijske imovine, bez obzira na koji način i od koga je nabavljena. |

Izvor: Milinović, I, Poslovni savjetnik (2017).: Vođenje jednostavnog knjigovodstva u 2017.godini. [Internet], Dostupno na: <http://www.poslovni-savjetnik.com/akademija/Jednostavno-knjigovodstvo-za-udruge-IGOR-MILINOVIC.pdf> [pristupano 13.9.2017.]

3.2. Dvojno računovodstvo

Najznačajnija karakteristika dvojnoga knjigovodstva je da se svaku poslovnu promjenu mora evidentirati usporedo na dva različita računa iz računskog plana, a na kojima uzrokuje promjene suprotne prirode. Upravo zbog navedenog, dvojno knjigovodstvo omogućava automatsku provjeru jer je iznos proknjižen na dugovnoj strani računa jednak iznosu koji je proknjižen na potražnoj strani. Ukoliko se pojedina neprofitna organizacija koja zadovoljava uvjete za vođenje jednostavnog knjigovodstva ipak odluči za primjenu dvojnog knjigovodstva, obvezna je primjenjivati odredbe ovoga Zakona isključivo u dijelu sastavljanja i predaje financijskih izvještaja što znači da nije obvezna izrađivati godišnji program rada i financijski plan za njegovu provedbu ili provoditi samoprocjenu učinkovitog i djelotvornog funkcioniranja sustava financijskog upravljanja i kontrola sukladno odredbama ovoga

Zakona, a što moraju sve neprofitne organizacije koje su obveznici vođenja dvojnog knjigovodstva.¹⁵ Kod dvojnog knjigovodstva, neprofitne organizacije obvezne su voditi poslovne knjige¹⁶:

- dnevnik - knjiga u koju se unose poslovne promjene slijedom vremenskog nastanka,
- glavna knjiga - sustavna knjigovodstvena evidencija poslovnih promjena nastalih na imovini, obvezama, vlastitim izvorima te prihodima i rashodima,
- pomoćne knjige - analitičke knjigovodstvene evidencije poslovnih događaja koji su u glavnoj knjizi iskazani sintetički i druge pomoćne evidencije o stanju i promjenama imovine i obveza za potrebe nadzora i praćenja poslovanja.

Neprofitna organizacija kojoj je vrijednost imovine na kraju svake od prethodne tri godine uzastopno manja od 230.000,00 kuna i godišnji prihod uzastopno u svakoj od prethodne tri godine manji od 230.000,00 kuna godišnje te ako su prošle najmanje tri godine od osnivanja, nije u obvezi vođenja dvojnog knjigovodstva i primjene računovodstvenog načela nastankadogađaja.¹⁷ Suprotno tome, ukoliko nisu udovoljeni prethodno navedeni uvjeti, neprofitna organizacija donosi Odluku o vođenju jednostavnog računovodstva.

Ako neprofitna organizacija postane obveznik poreza na dobit, neovisno i visini imovine i prihoda, mora voditi dvojno knjigovodstvo.¹⁸

3.3. Financijski izvještaji neprofitnih organizacija

Neprofitna organizacija obveznik vođenja dvojnog knjigovodstva dužna je sastavljati i predavati četiri vrste financijskih izvještaja: bilancu, izvještaj o prihodima i rashodima, skraćeni izvještaj o prihodima i rashodima i bilješke uz financijske izvještaje, dok neprofitne organizacije obveznici vođenja jednostavnog knjigovodstva imaju obvezu sastavljanja i predavanja izvještaja o primicima i izdacima za prethodnu poslovnu godinu.¹⁹

Bilanca se može definirati kao prikaz stanja imovine i obveza trgovačkog društva na određeni dan, a sastoji se od dviju strana koje uvijek moraju biti u ravnoteži te se izrađuje najčešće

¹⁵Filipčić,H., Jakir, B. (2015): Novela pravilnika o neprofitnom računovodstvu i računskom planu, Riznica RIF, Zagreb, 1, str 3

¹⁶Središnji državni portal: Računovodstvo udruga. [Internet], Dostupno na:<https://gov.hr/moja-uprava/aktivno-gradjanstvo-i-slobodno-vrijeme/udruga/racunovodstvo-udruga/1566>[pristupano 5.9.2017.]

¹⁷ Filipčić,H.,Jakir, B. (2015): Novela pravilnika o neprofitnom računovodstvu i računskom planu, Riznica RIF, Zagreb, 1, str 2

¹⁸ Milić, A., Nikić, J. (2015): Dvojno knjigovodstvo neprofitnih organizacija, Riznica, RIF, Zagreb, 9, str 13

¹⁹ Jović, K. (2015): Financijsko izvještavanje neprofitnih organizacija na primjeru neprofitne organizacije „Udruga Suncokret-Pula“. Diplomski rad. Sveučilište Jurja Dobrila u Puli. Fakultet ekonomije i turizma „Dr. Mijo Mirković“, str.70.

31.12., odnosno zadnji dan godine. Na lijevoj strani je aktiva, a na desnoj pasiva. Pritom aktiva predstavlja sve oblike imovine trgovačkog društva, dok se u pasivi nalaze izvori imovine koja se nalazi u aktivu.²⁰

Izveštaj o prihodima i rashodima predstavlja sustavan prikaz prihoda, rashoda i financijskog rezultata. je ovaj izveštaj sastavljati i predavati dva puta za poslovnu godinu na koju se odnosi, i to polugodišnje od 1. siječnja do 30. lipnja i godišnje od 1. siječnja do 31. prosinca.²¹

Bilješke uz financijske izveštaje korisne su za dodatno pojašnjenje strukture, vrijednosti i obilježja nekih pozicija u prezentiranim izveštajima. Svi financijski izveštaji su međusobno povezani i upućuju jedan na drugog, a kroz bilješke se može uočiti njihova povezanost.

U tablici 2 prikazane su glavne odrednice financijskog izveštavanja neprofitnih organizacija.

Tablica 2: Odrednice financijskog izveštavanja neprofitnih organizacija

| RAZDOBLJE SASTAVLJANJA | VRSTE FINACIJSKIH IZVJEŠTAJA | OBRAZAC | ROK PREDAJE |
|----------------------------------|---|-----------------------|---|
| DVOJNO KNJIGOVODSTVO | | | |
| Od 01.01. Do 31.03. | Skraćeni izveštaj o prihodima i rashodima | S-PR-RAS-NPF | 20 dana od isteka izveštajnog razdoblja |
| Od 01.01. Do 31.06. | Izveštaj o prihodima i rashodima | PR-RAS-NPF | 30 dana od isteka izveštajnog razdoblja |
| Od 01.01. Do 30.09. | Skraćeni izveštaj o prihodima i rashodima | S-PR-RAS-NPF | 20 dana od isteka izveštajnog razdoblja |
| Godišnje | Bilanca Izveštaj o prihodima i rashodima Bilješke | BIL-NPF PR-RAS-NPF | 60 dana od isteka izveštajnog razdoblja |
| JEDNOSTAVNO KNJIGOVODSTVO | | | |
| Godišnje | Izveštaj o primicima i izdacima | G-PR-IZ-NPF | 60 dana od isteka izveštajnog razdoblja |

Izvor: izrada autora prema: Jović, K. (2015): op.cit., str. 71.

²⁰Bolfek, B., Stanić, M. i Tokić, M. (2011): Struktura bilance kao pokazatelj lošeg poslovanja.

OeconomicaJadertina, str 78

²¹ Jović, K. (2015): op.cit., str. 73.

4. INSTRUMENTI I POSTUPCI ANALIZE FINANCIJSKIH IZVJEŠTAJA

Financijska analiza poslovanja predstavlja važan dio procesa upravljanja kako profitnog tako i neprofitnog sektora. Daje odgovore na važna pitanja te može poslužiti kao instrument temeljem kojeg se donose buduće poslovne odluke, kao i odgovoriti na pitanja o proteklim poslovnim procesima. Analiza financijskih izvještaja može se opisati kao proces primjene različitih analitičkih sredstava i tehnika pomoću kojih se podatci iz financijskih izvještaja pretvaraju u upotrebljive informacije relevantne za upravljanje.²²

Kao instrument interne revizije i kontrole²³ analiza se provodi slijedećim metodama:

- analizom putem pokazatelja
- horizontalnom analizom
- analizom trenda ili vertikalna analiza

4.1. Analiza putem pokazatelja

Financijski pokazatelji nastaju stavljanjem u odnos podataka iz jednog ili više izvješća. Predstavljaju prvi korak financijske analize, ali pravu vrijednost imaju tek kada se koriste u komparativnoj analizi ili kada se kombiniraju sa analizom trenda. Tablica 3. daje prikaz financijskih pokazatelja koji se mogu koristiti u analizi, te odnose određenih pozicija u financijskim izvještajima.

Tablica 3: Prikaz pokazatelja i način izračuna

| Pokazatelj | Način izračuna |
|---|--|
| Koeficijent pouzdanosti izvora | Najveći izvor prihoda/Ukupan prihod |
| Koeficijent pouzdanosti sredstava iz državnog proračuna | Donacije, potpore, subvencije/ Ukupan prihod |
| Koeficijent zarađenih prihoda | Ukupan zarađen prihod/ Ukupan prihod |
| Koeficijent samodostatnosti | Ukupan zarađen prihod/ Ukupni rashodi |
| Koeficijent tekuće likvidnosti | Kratkotrajna imovina/Kratkotrajne obveze |
| Odnos rashoda za zaposlene i ukupnih rashoda | Rashodi za zaposlene/Ukupni rashodi |
| Povrat vlastitih izvora/rentabilnost | Promjena vlastitih izvora/Ukupni vlastiti izvori |
| Interval obrane | Novac, utrž. vrijed. papiri/Prosječni mjesečni rashodi |
| Pokazatelj uštede | Razlika prihoda i rashoda/Ukupni rashodi |
| Koeficijent zaduženosti | Prosječne ukupne obveze/Prosječna ukupna imovina |
| Odnos prihoda | Vrsta prihoda/Ukupan prihod |

Izvor: Hladika, M., Žigman A., (2012) Financijski pokazatelji za ocjenu poslovanja neprofitnih organizacija, Rizinica, Rif, Zagreb, 10/2012, str 29

²²Habek, M., i ostali (2004) Temelji računovodstva i analitika knjigovodstva, RRIF plus d.o.o. 2004; str 25

²³Vidučić, Lj., (2008) : Financijski menadžment, V dopunjeno izdanje, RRIF plus doo, str 376

4.2. Horizontalna analiza

Komparativna ili horizontalna analiza provodi se najčešće na temelju povijesnih podataka, a izražava se u postotnom iznosu. Horizontalna analiza omogućava usporedbu podataka tijekom definiranog razdoblja kako bi se otkrila tendencija i dinamika promjena pozicija financijskih izvještaja.²⁴ Zaključke o prošlim poslovnim odlukama kao i moguće buduća rješenja najbolje se uočavaju ukoliko se u odnos uzme razdoblje od najmanje 3 posljednje godine. Također, efekt razumijevanja postignutih rezultata raste ukoliko se analizom obuhvate i izvještaji, odnosno analize iz drugih organizacija u okruženju, odnosno onih organizacija koje se temeljem vrste djelatnosti mogu uspoređivati.

Formula pomoću koje se dolazi do izračuna može se prikazati kao:

$$\text{Postotna promjena} = \frac{\text{Saldo tekuće godine} - \text{saldo prethodne godine}}{\text{Saldo prethodne godine}} \times 100 \quad (1)$$

4.3. Vertikalna analiza

Vertikalna analiza se provodi na način da se u bilanci aktiva i pasiva izjednače sa 100, sve druge pozicije se tada stavljaju u odnos sa njima da bi se dobila njihova struktura.

Isto tako, prihod od prodaje ili ukupan prihod se izjednačavaju sa 100 pa se ostale pozicije uspoređuju s njim.²⁵ Ova analiza pokazuje udio stavke u ukupnoj strukturi financijskog izvještaja te je u potpunosti primjenjiva na financijske analize. Kao i kod horizontalne analize, najefikasniji pokazatelji dobiju se ukoliko se u promatranje uzme nekoliko godina financijskih izvještaja, a najmanje 3.

²⁴ Gulin, D., (2012): Poslovno planiranje, kontrola i analiza, sveučilišna tiskara d.o.o., Zagreb, str 353.

²⁵ Bolfek, B., Stanić, M., Knežević, S., Horizontalna i vertikalna analiza poslovanja tvrtke, Ekonomski vjesnik 2002, str 147

5. ANALIZA POSLOVANJA STUDENTSKIH CENTARA U HRVATSKOJ

U ovom poglavlju daje se kratak prikaz djelatnosti odabranih studentskih centara i analiza njihova poslovanja. Studentski centri čije će poslovanje biti analizirano su: Studentski centar Zagreb, Studentski centar Split i Studentski centar Rijeka.

5.1. Studentski centar Zagreb

Studentski centar Zagreb osnovan je 1. lipnja 1957. godine kada ga je pod imenom Studentski centar Sveučilišta osnovala tadašnja studentska organizacija Sveučilišta u Zagrebu kao organizaciju koja je usmjerena studentskom standardu u kojoj se organizira smještaj, prehrana, privremeno i povremeno zapošljavanje studenta te njihove kulturne sportske, zabavne i druge djelatnosti.²⁶ Donošenjem Zakona o ustanovama, Studentski centar postao je ustanova 1993. godine nad kojom je Republika Hrvatska stekla osnivačka prava. snovna djelatnost Studentskog centra Zagreb je briga o studentskom standardu a provodi se kroz slijedeće djelatnosti:

- Studentska i sveučilišna prehrana
- Smještaj
- Privremeno i povremeno zapošljavanje
- Kultura
- Sport

Upravno vijeće upravlja SC-om, koje imenuje ravnatelja ustanove na rok od 4 godine. U sklopu odjela smještaja centar djeluje na 5 studentskih naselja²⁷:

- Stjepan Radić koji broji 4014 kreveta
- Cvjetno naselje sa 1812 smještajnih kapaciteta
- Doktor Ante Starčević sa 1237 smještajnih kapaciteta
- Lašćina koja broji 482 smještajna kapaciteta

Tablica 4. prikazuje horizontalnu analizu bilance Studentskog centra Zagreb.

²⁶ Studentski centar Zagreb(2013), Statut Studentskog centra u Zagrebu, str 1-15, [Internet], dostupno na http://www.sczg.unizg.hr/media/uploads/studentski_centar/sc_statut_30_01_2014.pdf, [pristupano 5.9.2017]

²⁷ Studentski centar Zagreb, [Internet], dostupno na <http://www.sczg.unizg.hr/smjestaj/>, [pristupano 05.09.2017]

Tablica 4: Horizontalna analiza bilance Studentskog centra Zagreb

| Stavke | 2014 | 2015 | 2016 | 2016-2014 | % | 2016-2015 | % | 2015-2014 | % |
|--------------------------------|--------------------|--------------------|--------------------|--------------------|---------------|-------------------|-------------|--------------------|---------------|
| Nefinancijska imovina | 212.242.858 | 473.341.908 | 503.774.637 | 291.531.779 | 137,36 | 30.432.729 | 6,43 | 261.099.050 | 123,02 |
| Materijalna imovina | 5.425.100 | 5.425.100 | 5.425.100 | 0 | - | - | 0,00 | 0 | 0,00 |
| Zemljište | 5.425.100 | 5.425.100 | 5.425.100 | 0 | - | - | 0,00 | 0 | 0,00 |
| Nematerijalna imovina | 1.324.376 | 1.334.870 | 1.343.619 | 19.243 | 1,45 | 8.749 | 0,66 | 10.494 | 0,79 |
| Licence | 18.761 | 29.255 | 41.935 | 23.174 | - | 12.680 | 43,34 | 10.494 | 55,94 |
| Ostala prava | 1.305.615 | 1.305.615 | 1.301.684 | -3.931 | - | - 3.931 | -0,30 | 0 | 0,00 |
| Ispravak vrijednosti | 3.607.037 | 3.613.927 | 3.623.899 | 16.862 | - | 9.972 | 0,28 | 6.890 | 0,19 |
| Proizvedena dugotrajna imovina | 203.010.516 | 199.153.807 | 485.565.136 | 282.554.620 | 139,18 | 286.411.329 | 143,81 | -3.856.709 | -1,90 |
| Stambeni objekti | 273.096.715 | 273.100.479 | 534.127.031 | 261.030.316 | 95,58 | 261.026.552 | 95,58 | 3.764 | 0,00 |
| Poslovni objekti | 81.567.643 | 82.019.230 | 82.142.226 | 574.583 | 0,70 | 122.996 | 0,15 | 451.587 | 0,55 |
| Ostali građ objekti | 15.377.319 | 15.439.824 | 15.439.823 | 62.504 | - | 1 | 0,00 | 62.505 | 0,41 |
| Uredska oprema i namještaj | 45.001.456 | 33.514.150 | 61.302.019 | 16.300.563 | 36,22 | 27.787.869 | 82,91 | -11.487.306 | -25,53 |
| Oprema za održavanje | 6.585.151 | 6.909.176 | 6.945.860 | 360.709 | - | 36.684 | 0,53 | 324.025 | 4,92 |
| Sportska i glazbena oprema | 3.585.214 | 3.419.328 | 3.341.888 | -243.326 | - | - 77.440 | -2,26 | -165.886 | -4,63 |
| Uređaji strojevi i oprema | 25.905.638 | 25.973.967 | 26.754.098 | 848.460 | 3,28 | 780.131 | 3,00 | 68.329 | 0,26 |
| Prijevozna sredstva | 3.048.105 | 3.600.772 | 3.597.435 | 549.330 | 18,02 | - 3.337 | -0,09 | 552.667 | 18,13 |
| Sitan inventar | 479.089 | 533.287 | 8.682.998 | 8.203.909 | 1.712,40 | 8.149.711 | 1.528,2 | 54.198 | -1,02 |
| Nefinancijska im. u pripremi | 160.991 | 264.583.312 | 350.608 | 189.617 | 117,78 | -264.232.704 | -99,87 | 264.422.321 | -0,05 |
| Građ.objekti u pripremi | | 234.780.634 | | 0 | - | - 234.780.634 | -100,00 | 234.780.634 | 11,31 |
| Postrojenja i oprema | 160.991 | 29.802.678 | 140.566 | -20.425 | - 12,69 | - 29.662.112 | -99,53 | 29.641.687 | 164246,65 |
| Ostala nef. imovina u pripremi | | | 21.042 | 21.042 | - | 21.042 | 0,00 | 0 | 0,00 |
| Proizvedena kratkot. imovina | 5.447.631 | 5.923.268 | 6.031.075 | 583.444 | 10,71 | 107.807 | 1,82 | 475.637 | 18412,01 |
| Financijska imovina | 38.069.896 | 51.955.663 | 50.088.911 | 12.019.015 | 31,57 | - 1.866.752 | -3,59 | 13.885.767 | |
| Novac u banci i blagajni | 10.730.117 | 28.849.727 | 23.307.544 | 12.577.427 | 117,22 | - 5.542.183 | -19,21 | 18.119.610 | 8,73 |
| Potraživanja | 14.661 | 1.168.220 | 631.450 | 616.789 | 4.207,00 | - 536.770 | -45,95 | 1.153.559 | 36,47 |
| Dionice i udjeli | 534.280 | 4.939.419 | 7.212.780 | 6.678.500 | 1.250,00 | 2.273.361 | 46,02 | 4.405.139 | 168,87 |
| Potraživanja za prihode | 24.968.205 | 16.998.297 | 18.756.869 | -6.211.336 | - 24,88 | 1.758.572 | 10,35 | -7.969.908 | 7868,21 |
| Ukupno aktiva | 250.312.754 | 525.297.571 | 553.863.548 | 303.550.794 | 121,27 | 28.565.977 | 5,44 | 274.984.817 | 824,50 |
| Obveze | 123.543.818 | 384.248.459 | 411.753.230 | 288.209.412 | 233,29 | 27.504.771 | 7,16 | 260.704.641 | -31,92 |
| Obveze za radnike | 7.256.362 | 7.397.908 | 7.645.995 | 389.633 | 5,37 | 248.087 | 3,35 | 141.546 | 109,86 |
| Obveze za materijalne rashode | 59.750.362 | 64.317.519 | 49.873.847 | -9.876.515 | - 16,53 | - 14.443.672 | -22,46 | 4.567.157 | 211,02 |
| Obveze za fin.rashode | 4.170.027 | 2.926.552 | 5.569.187 | 1.399.160 | 33,55 | 2.642.635 | 90,30 | -1.243.475 | 1,95 |
| Ostale obveze | 340.378 | 13.607.786 | 459.764 | 119.386 | 35,07 | - 13.148.022 | -96,62 | 13.267.408 | 7,64 |

| | | | | | | | | | |
|-----------------------|-------------------|--------------------|--------------------|--------------------|---------------|-------------------|-------------|--------------------|--------------|
| Prihodi budućih razd. | 52.026.689 | 295.942.983 | 347.906.345 | 295.879.656 | 568,71 | 51.963.362 | 17,56 | 243.916.294 | -29,82 |
| Vlastiti izvori | 126.768.936 | 141.049.112 | 142.110.318 | 15.341.382 | 12,10 | 1.061.206 | 0,75 | 14.280.176 | 3897,85 |
| Višak prihoda | 11.172.254 | 4.417.793 | 6.691.154 | -4.481.100 | - 40,11 | 2.273.361 | 51,46 | -6.754.461 | 468,83 |
| Ukupno pasiva | 94.516.931 | 525.297.571 | 553.863.548 | 459.346.617 | 485,99 | 28.565.977 | 5,44 | 430.780.640 | 11,26 |

Izvor: Obrada autorice prema godišnjim financijskim izvještajima, Ministarstvo financija, Registar neprofitnih organizacija, [Internet], dostupno na: <https://banovac.mfin.hr/rnoprt/Detalji.aspx?id=3500>, [Pristupano 5.9.2017.]

Uz Bilancu na dan 31.12.2016.godine napravljen je prikaz horizontalne analize bilančnih pozicija za tekuću godinu te prethodne dvije.

Ukupna nefinancijska imovina ostvarila je rast za više od 100% u posljednje 3 godine, te tako na 31.12.2016 iznosi 503.774.637, dok je na isti dan dvije godine ranije iznosila 212.242.858.²⁸ Rastu ove pozicije najviše je doprinijelo povećanje dugotrajne materijalne imovine za 139% koje se objašnjava ulaganjem u obnovu studentskih naselja u 2016.godini. Iz istog razloga bilježi se povećanje sitnog inventara za 1.712,40% odnosno za 8.203.909.kn u trogodišnjem periodu.

Pozicija ostala prava ostvarila je najveći rast sa 244.283,00 na 9.066.730,00 što čini razliku od 8.222.447,00 dok se u Bilješkama ne nalazi pojašnjenje porasta ove nematerijalne imovine.

Računovodstvena vrijednost građevinskih objekata smanjena je za 13,22%, što bi odgovaralo umanjenju za vrijednost amortizacije, dok je unutar te kategorije za 56% porasla vrijednost postrojenja i opreme.

Stanje novca na računima i u blagajni na 31.12.2016. iznosi 12.978.323, dok je na isti dan u godini koja joj je prethodila iznosilo 8.164.228 što ukazuje na rast od 58,97 %. Potraživanja od države i radnika su smanjena za 45,95 %, što je objašnjeno smanjenjem potraživanja od države za više plaćene poreze, zbog tuzemnog prijenosa porezne obveze koji uglavnom proizlazi iz usluga u građevini što odgovara poslovnim procesima tokom 2015.godine.

Ukupan iznos obveza porastao je za 7,16% odnosno 27.504.771,00 kn u odnosu na 2015.godinu, dok su obveze u odnosu na 2014 godinu narasle za 233 % ili izraženo u kunama za 288.209.412. Obzirom da za 2015 godinu objavljene Bilješke ne daju odgovore na pitanja poslovnih procesa i odluka ne postoji ni pojašnjenje rasta obaveza. U 2016.porast je vezan najvećim dijelom porastom obveza za financijske rashode, odnosno knjiženjem kamata za 2015.i 2016.godinu. Obveze za rashode umanjene su za 28% , unatoč porastu obveza za radnike od 3,4 % u 2016 godini, a razlog je najvećim dijelom smanjenje obveza prema dobavljačima od 14.019.734 kn.

Vlastiti izvori bilježe rast u iznosu od 14.280.176 kn u 2015 god, te daljnji rast za 1.061.206 kn u narednoj godini, što je rezultat kumuliranja viškova prihoda ostvarenih u godinama koje su prethodile sastavljanju godišnjih financijskih izvještaja.

Tablica 5: Horizontalna analiza izvještaja o prihodima i rashodima Studentskog centra Zagreb

| Stavke | 2014 | 2015 | 2016 | 2016-2014 | % | 2016-2015 | % | 2015-2014 | % |
|--|-------------|-------------|-------------|------------|--------|-------------|--------|-------------|---------|
| Prihodi | 252.181.912 | 237.494.998 | 219.508.213 | 32.673.699 | -12,96 | -17.986.785 | -7,57 | -14.686.914 | -6,18 |
| Prihodi od prodaje roba | 47.867.241 | 42.197.959 | 44.965.845 | -2.901.396 | -6,06 | 2.767.886 | 6,56 | -5.669.282 | -13,43 |
| Prihodi od pružanja usluga | 29.615.708 | 23.446.761 | 32.936.997 | 3.321.289 | 11,21 | 9.490.236 | 40,48 | -6.168.947 | -26,31 |
| Prihodi od članarina | 48.708.723 | 51.543.222 | 54.272.304 | 5.563.581 | 11,42 | 2.729.082 | 5,29 | 2.834.499 | 5,50 |
| Prihodi po posebnim propisima proračun | 80.993.672 | 79.226.381 | 78.606.523 | -2.387.149 | -2,95 | -619.858 | -0,78 | -1.767.291 | -2,23 |
| Prihodi od financijske imovine | 473.620 | 5 37.668 | 35.483 | -438.137 | -92,51 | -502.185 | -93,40 | 64.048 | 11,91 |
| Prihodi od nefinancijske imovine | 1.439.241 | 1.001.358 | 1.835.088 | 395.847 | 27,50 | 833.730 | 83,26 | -437.883 | -43,73 |
| Prihodi od donacija | 32.490.951 | 35.931.248 | 4.173.384 | 28.317.567 | -87,16 | -31.757.864 | -88,39 | 3.440.297 | 9,57 |
| Prihodi od naknada šteta | 347.654 | 105.651 | 923.185 | 575.531 | 165,55 | 817.534 | 773,81 | -242.003 | -229,06 |
| Ostali nespomenuti prihodi | 5.805.135 | 3.503.249 | 1.759.169 | -4.045.966 | -69,70 | -1.744.080 | -49,78 | -2.301.886 | -65,71 |
| Rashodi | 241.009.658 | 221.535.665 | 217.071.375 | 23.938.283 | -9,93 | -4.464.290 | -2,02 | -19.473.993 | -8,79 |
| Rashodi za radnike | 95.007.502 | 87.935.646 | 88.626.019 | -6.381.483 | -6,72 | 690.373 | 0,79 | -7.071.856 | -8,04 |
| Naknade troškova radnicima | 6.745.780 | 5.891.300 | 5.793.303 | -952.477 | -14,12 | -97.997 | -1,66 | -854.480 | -14,50 |
| Rashodi za usluge | 29.518.116 | 28.987.442 | 33.776.465 | 4.258.349 | 14,43 | 4.789.023 | 16,52 | -530.674 | -1,83 |
| Rashodi za materijal i energiju | 83.189.737 | 74.130.714 | 79.299.264 | -3.890.473 | -4,68 | 5.168.550 | 6,97 | -9.059.023 | -12,22 |
| Ostali nespomenuti rashodi | 261.361 | 205.137 | 217.088 | -44.273 | -16,94 | 11.951 | 5,83 | -56.224 | -27,41 |
| Amortizacija | 4.145.027 | 2.974.490 | 3.042.707 | -1.102.320 | -26,59 | 68.217 | 2,29 | -1.170.537 | -39,35 |
| Financijski rashodi | 2.525.107 | 1.832.239 | 3.017.842 | 492.735 | 19,51 | 1.185.603 | 64,71 | -692.868 | -37,82 |
| Donacije | 1.400.376 | 8.601.101 | 9.800 | -1.390.576 | -99,30 | -8.591.301 | -99,89 | 7.200.725 | 83,72 |
| Ostali rashodi | 1.266.384 | 10.977.596 | 3.277.624 | 2.011.240 | 158,82 | -7.699.972 | -70,14 | 9.711.212 | 88,46 |
| Višak prihoda | 11.172.254 | 15.959.333 | 2.376.567 | -8.795.687 | -78,73 | -13.582.766 | -85,11 | 4.787.079 | 30,00 |
| Višak prihoda raspoloživ u sljedećem razdoblju | 11.172.254 | 2.376.587 | 4.813.425 | -6.358.829 | -56,92 | 2.436.838 | 102,54 | -8.795.667 | -370,10 |

Izvor: Obrada autorice prema godišnjim financijskim izvještajima, Ministarstvo financija, Registar neprofitnih organizacija, [Internet], dostupno na: <https://banovac.mfin.hr/rnoprt/Detalji.aspx?id=3500>, [Pristupano 5.9.2017.]

U promatranom razdoblju, ukupni prihodi se smanjuju i to za 7,57% odnosno za 17.986.785 kn u 2016 godini u odnosu na 2015 godinu, dok su u prethodnom razdoblju umanjeni za 13,43% u odnosu na 2014.godinu. Dakle, ukupan pad prihoda u promatranom trogodišnjem razdoblju iznosi 12.96%. U Bilješkama se navodi kako je u 2013.godine subjekt postao nelikvidan, te je donesena odluka Ministarstva o sanaciji poslovanja. Sanacija je ostvarila dodatni priljevo sredstava u 2015 godini u iznosu od 35 milijuna kuna, dok je ova stavka u 2016 godini iznosila tek 2,5 milijuna kuna. Navedene poslovne promjene rezultiraju padom prihoda od donacija za 87,16 % u trogodišnjem periodu, te čini najveću razliku u prihodima promatranog perioda. Prihodi od pružanja usluga su porasli za 9.490.236 kn što u odnosu na 2015 godinu iznosi 40,48%, te nastavljaju trend rasta u odnosu na 2014.godinu, dok su prihodi od usluga porasli za 40,48% U bilješkama se navodi da je ovaj porast nastao većinom u odjelu prehrane, ali dio je nastao i u maloprodaji. Prihodi od imovine značajno su porasli u 2016.godini u odnosu na godinu koja je prethodila te su iznosili 1.835.088 kn uz povećanje od 833.730 kn ili 83,26 % .

Ukupni rashodi u 2016.godini smanjeni su za 2 % u odnosu na prethodnu godinu, a iznose 217.071.375 kn, te u promatranom razdoblju nastavljaju trend opadanja, konkretno u iznosu od 9.93%. Najveći dio rashoda čine rashodi za radnike čiji je broj porastao za 1,5 % u 2016.godini. Studentski centar Zagreb broji 971 radnika, za čije je plaće izdvojeno 88.626.019, 630.373 kn više u odnosu na prethodnu godinu. Ipak, to je za 6% manji iznos izdataka za zaposlene nego je to bio slučaj u 2014.godini. Troškovi amortizacije porasli su za 2,29% jer je većina obnovljene imovine stavljena u uporabu tek u prosincu 2016.g.. Financijski rashodi veći su za 64.71% i iznosili su 3.017.842 kn, što je za 1.185.603 više nego u 2015.godini kada su iznosili 1.832.239. Porast je objašnjen knjiženjem zateznih kamata za 2015 godinu u 2016.godini.

Tokom trajanja obnove domova u 2015.godini, Studentski centar bio je u obvezi nadoknaditi dio troškova studentima te je ovaj dio u poslovnim knjigama knjižen na donacije koje su iz ovih razloga smanjene gotovo u potpunosti, sa 8.601.101 kn na 9.800 kn što predstavlja umanjeње od 99.89%. Ostali rashodi također su smanjeni za 85% u trogodišnjem razdoblju, dok je razlika u posljednje 2 godine manja i iznosi 7.699.972, najveći dio opada na korekciju sumnjivih i spornih potraživanja u 2015.godini.

Višak prihoda je u trogodišnjem razdoblju smanjen sa 11.172.254 na 2.376.567 kn iako je u 2015 zabilježen rast od 30%, trend nije nastavljen na naredno razdoblje.

Tablica 6. Vertikalni prikaz bilance Studentskog centra Zagreb

| Stavke | 2014 | 2015 | 2016 | %2014 | %2015 | % 2016 |
|----------------------|--------------------|--------------------|--------------------|---------------|--------------|---------------|
| Nef.imovina | 212.242.858 | 473.341.908 | 503.774.637 | 84,79 | 40,40 | 90,96 |
| Materijalna imovina | 5.425.100 | 5.425.100 | 5.425.100 | 2,17 | 1,03 | 0,98 |
| Zemljište | 5.425.100 | 5.425.100 | 5.425.100 | 2,17 | 1,03 | 0,98 |
| Nemat.imovina | 1.324.376 | 1.334.870 | 1.343.619 | 0,53 | 0,25 | 0,24 |
| Ostala prava | 1.305.615 | 1.305.615 | 1.301.684 | 0,52 | 0,25 | 0,24 |
| Ispravak vrijednosti | 3.607.037 | 3.613.927 | 3.623.899 | 1,44 | 0,69 | 0,65 |
| Proiz. Dugotraj.im. | 203.010.516 | 199.153.807 | 485.565.136 | 81,10 | 38,65 | 87,67 |
| Stambeni objekti | 273.096.715 | 273.100.479 | 534.127.031 | 109,10 | 51,99 | 96,44 |
| Poslovni objekti | 81.567.643 | 82.019.230 | 82.142.226 | 32,59 | 15,53 | 14,83 |
| Ostali građ objekti | 15.377.319 | 15.439.824 | 15.439.823 | 6,14 | 2,93 | 2,79 |
| Uredska oprema | 45.001.456 | 33.514.150 | 61.302.019 | 17,98 | 8,57 | 11,07 |
| Uređaji strojevi | 25.905.638 | 25.973.967 | 26.754.098 | 10,35 | 4,93 | 4,83 |
| Prijevozna sredstva | 3.048.105 | 3.600.772 | 3.597.435 | 1,22 | 0,58 | 0,65 |
| Sitan inventar | 479.089 | 533.287 | 8.682.998 | 0,19 | 0,09 | 1,57 |
| Nefin. imovina | 160.991 | 264.583.312 | 350.608 | 0,06 | 0,03 | 0,06 |
| Proiz.kratk.imovina | 5.447.631 | 5.923.268 | 6.031.075 | 2,18 | 1,04 | 1,09 |
| Finan. Imovina | 38.069.896 | 51.955.663 | 50.088.911 | 15,21 | 7,25 | 9,04 |
| Novac | 10.730.117 | 28.849.727 | 23.307.544 | 4,29 | 2,04 | 4,21 |
| Potraživanja | 14.661 | 1.168.220 | 631.450 | 0,01 | 0,00 | 0,11 |
| Dionice | 534.280 | 4.939.419 | 7.212.780 | 0,21 | 0,10 | 1,30 |
| Potraživanja | 24.968.205 | 16.998.297 | 18.756.869 | 9,97 | 4,75 | 3,39 |
| Aktiva | 250.312.754 | 525.297.571 | 553.863.548 | 100,00 | 47,65 | 100,00 |
| Obveze | 123.543.818 | 384.248.459 | 411.753.230 | 49,36 | 23,52 | 74,34 |
| Obveze za rad. | 7.256.362 | 7.397.908 | 7.645.995 | 2,90 | 1,38 | 1,38 |
| Obveze za mat. | 59.750.362 | 64.317.519 | 49.873.847 | 23,87 | 11,37 | 9,00 |
| Obv. Za fin.ras | 4.170.027 | 2.926.552 | 5.569.187 | 1,67 | 0,79 | 1,01 |
| Ostale obveze | 340.378 | 13.607.786 | 459.764 | 0,14 | 0,06 | 0,08 |
| Vlastiti izvori | 126.768.936 | 141.049.112 | 142.110.318 | 50,64 | 24,13 | 25,66 |
| Višak prihoda | 11.172.254 | 4.417.793 | 6.691.154 | 4,46 | 2,13 | 1,21 |
| Pasiva | 94.516.931 | 525.297.571 | 553.863.548 | 37,76 | 17,99 | 100,00 |

Izvor: Obrada autorice prema godišnjim financijskim izvještajima, Ministarstvo financija, Registar neprofitnih organizacija, dostupno na: <https://banovac.mfin.hr/rnoprt/Detalji.aspx?id=3500>, [Pristupano 5.9.2017.]

U strukturi bilance Studentskog centra Zagreb u 2015.g. i 2016.g. udio nefinancijske imovine u ukupnoj strukturi imovine u 2015.godini iznosi 90,10%, sa rastom u 2016.godini na 90,95%. Proizvedena dugotrajna imovina zauzima 81% ukupne imovine u 2014 godini, dok je u 2016. postotak narastao na 87,7%. Najveći dio opada na poslovne objekte, poglavito u 2016 godini. Financijskoj imovini tako pripada udio od 9,89% odnosno, 9,04% strukture imovine. Obveze čine 73,14 % udjela u ukupnoj pasivi bilance 2015.godine dok u 2016.godini udio

raste na 74,34%. Vlastiti izvori u strukturi pasive čine 26,85% odnosno 25,65% u 2016.godini i 50% u 2014 godini.

Tablica 7: Vertikalna analiza izvještaja o prihodima i rashodima Studentskog centra Zagreb

| STAVKE | 2014 | 2015 | 2016 | 2014 | Udio 2015 | Udio 2016 |
|--|-------------|-------------|-------------|-------|--------------|--------------|
| Prihodi | 252.181.912 | 237.494.998 | 219.508.213 | 100 | 100 | 100 |
| Prihodi od prodaje roba | 47.867.241 | 42.197.959 | 44.965.845 | 18,98 | 17,77 | 20,48 |
| Prihodi od pružanja usluga | 29.615.708 | 23.446.761 | 32.936.997 | 11,74 | 9,87 | 15,00 |
| Prihodi od članarina | 48.708.723 | 51.543.222 | 54.272.304 | 19,31 | 21,70 | 24,72 |
| Prihodi po posebnim propisima proračun | 80.993.672 | 79.226.381 | 78.606.523 | 32,12 | 33,36 | 35,81 |
| Prihodi od financijske imovine | 473.620 | 537.668 | 35.483 | 0,19 | 0,23 | 0,02 |
| Prihodi od nefinancijske imovine | 1.439.241 | 1.001.358 | 1.835.088 | 0,57 | 0,42 | 0,84 |
| Prihodi od donacija | 32.490.951 | 35.931.248 | 4.173.384 | 12,88 | 15,13 | 1,90 |
| Prihodi od naknada šteta | 347.654 | 105.651 | 923.185 | 0,14 | 0,04 | 0,42 |
| Ostali nespomenuti prihodi | 5.805.135 | 3.503.249 | 1.759.169 | 2,30 | 1,48 | 0,80 |
| Rashodi | 241.009.658 | 221.535.665 | 217.071.375 | 100 | 100 | 98,89 |
| Rashodi za radnike | 95.007.502 | 87.935.646 | 88.626.019 | 39,42 | 39,69 | 40,37 |
| Naknade troškova radnicima | 6.745.780 | 5.891.300 | 5.793.303 | 2,80 | 6,70 | 2,64 |
| Rashodi za usluge | 29.518.116 | 28.987.442 | 33.776.465 | 12,25 | 492,04 | 15,39 |
| Rashodi za materijal i energiju | 83.189.737 | 74.130.714 | 79.299.264 | 34,52 | 255,73 | 36,13 |
| Ostali nespomenuti rashodi | 261.361 | 205.137 | 217.088 | 0,11 | 0,28 | 0,10 |
| Amortizacija | 4.145.027 | 2.974.490 | 3.042.707 | 1,72 | 1450,0 | 1,39 |
| Financijski rashodi | 2.525.107 | 1.832.239 | 3.017.842 | 1,05 | 61,60 | 1,37 |
| Donacije | 1.400.376 | 8.601.101 | 9.800 | 0,58 | 469,43 | 0,00 |
| Ostali rashodi | 1.266.384 | 10.977.596 | 3.277.624 | 0,53 | 127,63 | 1,49 |
| Višak prihoda | 11.172.254 | 15.959.333 | 2.376.567 | 4,64 | 145,38 | 1,08 |
| Višak prihoda raspoloživ u sljedećem razdoblju | 11.172.254 | 2.376.587 | 4.813.425 | 4,64 | 14,89 | 2,19 |

Izvor: Obrada autorice prema godišnjim financijskim izvještajima, Ministarstvo financija, Registar neprofitnih organizacija, [Internet], dostupno na: <https://banovac.mfin.hr/rnoprt/Detalji.aspx?id=3500>, [Pristupano 26.08.2017]

Vertikalnom analizom financijskih izvještaja Studentskog centra Zagreb, uočava se rast udjela prihoda od prodaje u ukupnom prihodu i to za 3% u odnosu na 2016.

Prihod od državnog proračuna po posebnim propisima čini i najveći dio strukture prihoda u obje promatrane godine. U 2015.godini udio je iznosio 33,35% dok je u 2016. Godini porastao za 2%. Prihodi od članarina, u koje ubrajamo prihode od posredovanja pri povremenom i privremenom zapošljavanju studenata, također su u porastu te su u 2015.godini

činili 21,7% ukupnih prihoda, dok je u 2016.godini udio povećan na 24,72%. Prihodi od donacija su u značajnom padu od 13%. Ostali prihodi čine manji udio u ukupnim prihodima. Rashodi poslovanja su također u ukupnom blagom rastu. Tako najveći udio u ukupnim rashodima čine rashodi za radnike u iznosu 39,69 % odnosno 40,82% ukupnih prihoda. Rashodi za materijal i energiju obuhvaćaju 33,46% u 2015 godini, dok taj iznos u 2016 godini raste na 36,53 % ukupnih rashoda. U 2016. godini najmanji udio u ukupnim rashodima čine donacije 0,04%, dok je u 2015.godini najmanje rashoda otpalo na ostale rashode u iznosu od 0,09%.

5.2. Studentski centar Split

Studentski centar Split osnovan je 1960.godine u Splitu. Zakonom o visokim učilištima Republika Hrvatska svoja osnivačka prava prenosi na Sveučilište u Splitu 1993.godine i od tada Studentski centar djeluje kao sastavnica splitskog sveučilišta. Ustanova je upisana u registar ustanova kao i u registar trgovačkog suda. Prema statutu sveučilišta centar samostalno odlučuje o uređenju unutarnjeg ustroja, donošenju općih akata, organizaciji poslovanja, zapošljavanju, o pokretnoj i nepokretnoj imovini, investicijama. Centar je registriran za obavljanje sljedećih djelatnosti²⁹:

- Organizacija smještaja i prehrane studenata
- Organizacija, kulturnih, i športskih aktivnosti studenata
- Posredovanje u povremenom i privremenom zapošljavanju studenata
- Druge aktivnosti studenata
- Usluge fotokopiranja
- Kupnja i prodaja robe
- Obavljanje trgovačkog posredovanja
- Promidžba
- Organiziranje sajмова, izložaba, manifestacija
- Športska rekreacija
- Vlastiti prijevoz
- Pripremanje hrane i pružanje usluga prehrane
- Pružanje usluga smještaja
- Izdavanje časopisa

²⁹Studentski centar Split (2017): Godišnji financijski izvještaji i izvješće revizora o obavljenoj reviziji godišnjih financijskih izvještaja za 2016 godinu, [Internet], dostupan na: http://www.scst.unist.hr/images/documents/9/SC%20Split_2016_Final_scan.pdf, [pristupano 05.09.2017]

- Turističke djelatnosti
- Organiziranje tečajeva stranih jezika i informatike

Centar svoju djelatnost i ukupno poslovanje financira iz sredstava državnog proračuna, iz sredstava osnivača, iz sredstava stečenih provizijom pri pružanju usluga povremenog i privremenog zapošljavanja i iz vlastitih prihoda stečenih pružanjem usluga i prodajom proizvoda ostvarenih na tržištu kao i iz ostalih donacija.

Tablica 8. prikazuje Horizontalnu analizu bilance Studentskog centra Split.

Tablica 8: Horizontalna analiza bilance Studentskog centra Split

| Stavka | 2014 | 2015 | 2016 | 2016-2014 | %promjena | 2016-2015 | %promjena | 2015-2014 | %promjena |
|----------------------------------|-------------------|--------------------|--------------------|-------------------|--------------|------------------|-------------|------------------|-------------|
| Nefinancijska imovina | 41.933.958 | 49.881.447 | 52.207.128 | 10.273.170 | 24,50 | 2.325.681 | . | 7.947.489 | 18,95 |
| Nematerijalna imovina | 308.593 | 552.578 | 9.375.323 | 9.066.730 | 2938,09 | 8.822.745 | 1.596,65 | 243.985 | 79,06 |
| Proizvedena dugotrajna imovina | 41.116.485 | 103.177.324 | 89.535.934 | 48.419.449 | 117,76 | - | -13,22 | 62.060.839 | 150,94 |
| Građevinski objekti | 51.588.662 | 51.588.662 | 44.767.967 | - 6.820.695 | -13,22 | -6.820.695 | -13,22 | - | - |
| Stambeni objekti | 78.029 | 78.029 | 78.029 | - | - | - | - | - | - |
| Poslovni objekti | 51.510.633 | 51.510.633 | 44.689.938 | - 6.820.695 | -13,24 | -6.820.695 | -13,24 | - | - |
| Nemat. proizvedena imovina | 343.919 | 343.919 | 343.919 | - | - | - | - | - | - |
| Nefinancijska imovina u pripremi | 93.713 | 7.261.596 | | - 93.713 | -100,00 | -7.261.596 | -100,00 | 7.167.883 | 7.648,76 |
| Proizvedena kratkotrajna imovina | 377.340 | 497.298 | 667.445 | 290.105 | 76,88 | 170.147 | 34,21 | 119.958 | 31,79 |
| Zalihe | 376.624 | 497.298 | 667.445 | 290.821 | 77,22 | 170.147 | 34,21 | 120.674 | 32,04 |
| Financijska imovina | 52.582.973 | 50.367.424 | 52.512.678 | - 70.295 | -0,13 | 2.145.254 | 4,26 | - | -4,21 |
| Novac u banci | 7.194.028 | 8.164.228 | 12.978.323 | 5.784.295 | 80,40 | 4.814.095 | 58,97 | 970.200 | 13,49 |
| Novac u blagajni | 8.543 | 4.099 | 1.085 | - 7.458 | -87,30 | -3.014 | -73,53 | -4.444 | -52,02 |
| Depoziti | 13.000.000 | 10.216.831 | 7.335.330 | -5.664.670 | -43,57 | -2.881.501 | -28,20 | - | -21,41 |
| Potraživanja od radnika i države | 33.257 | 51.488 | 146.469 | 113.212 | 340,42 | 94.981 | 184,47 | 18.231 | 54,82 |
| Potraživanja za prihode | 31.928.533 | 31.976.106 | 32.194.116 | 265.583 | 0,83 | 218.010 | 0,68 | 47.573 | 0,15 |
| Potraživanja od kupaca | 4.696.001 | 5.531.222 | 4.533.525 | -162.476 | -3,46 | -997.697 | -18,04 | 835.221 | 17,79 |
| Potraživanja po posebnim | 26.633.473 | 25.845.825 | 27.061.532 | 428.059 | 1,61 | 1.215.707 | 4,70 | -787.648 | -2,96 |
| Ukupno imovina | 94.516.931 | 100.248.871 | 104.719.806 | 10.202.875 | 10,79 | 4.470.935 | 4,46 | 5.731.940 | 6,06 |
| Obveze | 40.384.288 | 41.413.860 | 38.537.297 | - 1.846.991 | -4,57 | -2.876.563 | -6,95 | 1.029.572 | 2,55 |
| Obveze za rashode | 9.489.550 | 10.519.122 | 11.902.217 | 2.412.667 | 25,42 | 1.383.095 | 13,15 | 1.029.572 | 10,85 |
| Obveze za radnike | 2.009.293 | 1.770.998 | 2.307.571 | 298.278 | 14,84 | 536.573 | 30,30 | -238.295 | -11,86 |
| Obveze za materijalne rashode | 3.956.113 | 4.461.427 | 4.660.420 | 704.307 | 17,80 | 198.993 | 4,46 | 505.314 | 12,77 |
| Obveze prema dobavljačima | 3.956.113 | 4.461.427 | 4.660.420 | 704.307 | 17,80 | 198.993 | 4,46 | 505.314 | 12,77 |
| Vlastiti izvori | 54.132.644 | 58.835.012 | 66.182.510 | 12.049.866 | 22,26 | 7.347.498 | 12,49 | 4.702.368 | 8,69 |
| Višak prihoda | 23.829.223 | 29.053.055 | 40.326.113 | 16.496.890 | 69,23 | 11.273.058 | 38,80 | 5.223.832 | 21,92 |
| Ukupno izvori imovine | 94.516.931 | 100.248.872 | 104.719.807 | 10.202.876 | 10,79 | 4.470.935 | 4,46 | 5.731.941 | 6,06 |

Izvor: Obrada autorice prema godišnjim financijskim izvještajima, Ministarstvo financija, Registar neprofitnih organizacija, [Internet], dostupno na: [https://banovac.mfin.hr/rnoprt/Detalji.aspx?id=3500,\[Pristupano:05.09.2017\]](https://banovac.mfin.hr/rnoprt/Detalji.aspx?id=3500,[Pristupano:05.09.2017])

Bilanca na dan 31.12.2016. ima ukupan iznos aktive odnosno pasive u iznosu od 104.719.807 kn, a na 31.12.2014. aktiva iznosi 94.516.931. U promatranom razdoblju to je porast imovine i obveza za 10%

Nematerijalna imovina ima porast u odnosu na 2015 godinu u iznosu od 8.822.745 kn, a u odnosu na 2014. godinu 2.938% ili 9.066.730. Kako je pojašnjeno u bilješkama³⁰ radi se o aktivaciji nefinancijske imovine u pripremi, otvaranjem studentskog restorana. Knjigovodstvena vrijednost građevinskih objekata kao i poslovnih prostora manja je za oko 13% u 2016. godini dijelom i zbog prijenosa vlasništva jednog od objekata Sveučilištu u Splitu, bez naknade. Postrojenja i oprema bilježe rast u trogodišnjem razdoblju od 6.520.720 ili 69%.

Kratkotrajna imovina, zalihe, povećane su u iznosu od 34% u odnosu na 2015. godinu. a u odnosu na 2014. godinu 76% od čega najveći dio opada na povećanje zaliha sitnog inventara i zaliha gotovih proizvoda, vjerojatno zbog otvaranja maloprodajne trgovine koja nije bila dio poslovanja u 2014. i 2015. godini.

Promjene na stanju financijske imovine iznose 4, 26 % a obuhvaćaju rast novčanih sredstava na poslovnim računima i u blagajni za 4.818.009 kn, dok su depoziti u bankama umanjeni za 2.881.501 kn, što čini smanjenje salda ovih pozicija za 28%. Treba istaknuti kako je jedan od razloga suzdržanog revizorskog mišljenja³¹ za financijske izvještaje na 31.12.2015. godine, pogrešno iskazano stanje na računu, koje je precijenjeno za 1.061.895 kn dok su potraživanja po posebnim propisima precijenjena za isti iznos. Potraživanja od kupaca su iskazana na 31.12.2015. godine u iznosu od 5.531.222, a u 2016. 4.533.525, i premda se radi o smanjenju od 18% i dalje je riječ o visokom iznosu obzirom na pretežitu djelatnost.

Ukupne obveze smanjene su za 1.846.991 kn te su unatoč tome na 31.12.2016. godine iznosile 38.537.297. Obveze za radnike porasle su za 30,3%, odnosno za 536.573 kn, što je u skladu sa povećanjem broja zaposlenih osoba. Obveze prema dobavljačima povećale su se za 4,46 % odnosno za 198.993 kn u odnosu na 2015. godinu. Ostale obveze su pozicija sa najvećim postotnim povećanjem u odnosu na obje prethodne godine, a porasle su za 403%, zbog novonastale obveze poreza na dobit. Vlastiti izvori povećani su za 38,80 %.

³⁰ Studentski centar Split (2016): Godišnji financijski izvještaji i izvješće revizora o obavljenoj reviziji godišnjih financijskih izvještaja za 2015 godinu, [Internet], dostupan na:

<http://www.scst.unist.hr/images/documents/9/izvjesce-scs-2015.pdf>, [pristupano 05.09.2017]

³¹ IBIDEM

Tablica 9: Horizontalna analiza Izvještaja o prihodima i rashodima studentskog centra Split

| Stavke | 2014 | 2015 | 2016 | 2016-2014 | % | 2016-2015 | % | 2015-2014 | % |
|--|-------------|------------|------------|-------------|----------|------------|--------|-------------|---------|
| Prihodi | 54.930.627 | 58.111.642 | 70.069.323 | 15.138.696 | 27,56 | 11.957.681 | 20,58 | 3.181.015 | 5,8 |
| Prihodi od pružanja usluga | 32.344.078 | 35.141.032 | 41.312.915 | 8.968.837 | 27,73 | 6.171.883 | 17,56 | 2.796.954 | 8,6 |
| Prihodi po posebnim propisima proračun | 21.675.377 | 21.845.790 | 24.659.136 | 2.983.759 | 13,77 | 2.813.346 | 12,88 | 170.413 | 0,8 |
| Prihodi od financijske imovine | 99.570 | 230.482 | 134.546 | 34.976 | 35,13 | -95.936 | -41,62 | 130.912 | 131,5 |
| Prihodi od nefinancijske imovine | 103.460 | 136.709 | 186.573 | 83.113 | 80,33 | 49.864 | 36,47 | 33.249, | 32,1 |
| Prihodi od donacija | | 115.000 | 3.211.636 | 3.211.636 | 0,00 | 3.096.636 | 2.693 | 115.000 | 0,0 |
| Prihodi od naknada šteta | 20.790 | 5.435 | 4.263 | -16.527 | -79,49 | -1.172 | -21,56 | -15.355 | -73,9 |
| Ostali nespomenuti prihodi | 664.552 | 637.194 | 560.254 | -104.298 | -15,69 | -76.940 | -12,07 | -27.358 | -4,1 |
| Rashodi | 49.028.959 | 52.887.810 | 62.003.021 | 11.658.021 | 15,34 | 9.115.211 | 17,23 | 52.887.810 | 0,0 |
| Rashodi za radnike | 19.897.984 | 22.960.483 | 26.884.868 | 6.986.884 | 35,11 | 3.924.385 | 17,09 | 3.062.499 | 15,4 |
| Naknade troškova radnicima | 687.325.658 | 728.116 | 898.341 | -18.999.643 | -95,49 | 170.225 | 23,38 | -19.169.868 | -12,3 |
| Naknade članovima u predst.tijelima | 681.880 | 193.045 | 197.707 | -484.173 | -71,01 | | - | -488.835 | -71,7 |
| Rashodi za usluge | 209.609 | 7.385.404 | 7.121.470 | 6.911.861 | 3.297,50 | -263.934 | -3,57 | 7.175.795 | 3.423,4 |
| Rashodi za materijal i energiju | 6.977.055 | 20.466.785 | 24.805.371 | 17.828.316 | 255,53 | 4.338.586 | 21,2 | 13.489.730 | 193,3 |
| Ostali nespomenuti rashodi | 1.031.322 | 186.294 | 165.825 | -865.497 | -83,92 | -20.469 | -10,99 | -845.028 | -81,9 |
| Amortizacija | 878.471 | 656.278 | 1.329.992 | 451.521 | 51,40 | 673.714 | 102,66 | -222.193 | -25,3 |
| Financijski rashodi | 423.266 | 130.587 | 174.600 | -248.666 | -58,75 | 44.013 | 33,7 | -292.679 | -69,1 |
| Donacije | 75.375 | 143.179 | 194.957 | 119.582 | 158,65 | 51.778 | 36,16 | 67.804 | 90,0 |
| Ostali rashodi | 72.041,00 | 37.639 | 229.889 | 157.848 | 219,11 | 192.250 | 510,77 | -34.402 | -47,8 |
| Višak prihoda | 5.901.668 | 5.223.832 | 8.066.302 | 2.164.634 | 36,68 | 2.842.470 | 54,41 | -677.836 | -11,5 |
| Višak prihoda preneseni | 17.927.555 | 23.829.223 | 32.259.811 | 14.332.256 | 79,95 | 8.430.588 | 35,38 | 5.901.668 | 32,9 |

Izvor: Obrada autorice prema godišnjim financijskim izvještajima, Ministarstvo financija, Registar neprofitnih organizacija, [Internet], dostupno na: [https://banovac.mfin.hr/rnopr/Detalji.aspx?id=3500,\[Pristupano:05.09.2017\]](https://banovac.mfin.hr/rnopr/Detalji.aspx?id=3500,[Pristupano:05.09.2017])

Ukupni prihodi u stalnom su blagom porastu pa su tako porasli za 20,58%, a na 31.12.2016 iznosili su 70.069.323 kn sa povećanjem u iznosu od 11.957.681. u odnosu na 2015. godinu. Najveći udio u povećanju odnosi se na prihode od prodaje usluga koji su porasli za 6.171.883 kn, a u odnosu na 2014.g. za 8.968.937 kn. U prihode od prodaje usluga podrazumijevaju se prihodi od usluga smještaja i prehrane studentima, koji su najmanje porasli u odnosu na 2015.godinu, zatim na prihode od student servisa sa povećanjem od 1,2 milijuna kuna, na prihode od komercijalnog smještaja koji nosi i najveći porast prihoda od 1,4 milijuna kuna, te prihode od cateringa, trgovine, caffè bara i ostalih usluga.

Prihodi po posebnim propisima svrstavaju se u neregiprocne prihode koji se odnose na državne subvencije za prehranu i smještaj studenata, a iako su u 2015.godini bili u blagom padu, uspostavlja se rast ove kategorije za 1,61%

Prihodi od nefinancijske imovine također ostvaruju nešto veći porast, te su u 2016.porasli za 80% u odnosu na 2014.godinu,ali potrebno je napomenuti kako su tijekom 2014. i 2015. godine bila oročena sredstva u iznosu od 10.000.000 kn po prosječnoj kamatnoj stopi od 1% godišnje. Studentski centar Split u 2014.godini nije ostvario prihode od donacija, dok je u 2016.g. prihodovao 3.211.626 kn na osnovi donacija, a radi se o donacijama iz državnog proračuna usmjerenih u uređenje novotvorene studentske menze.

Ukupni rashodi povećani su za 17,3%, sa 52.887.810 kn na 62.003.021 kn u posljednjem promatranom razdoblju. Rashodi rastu po manjoj stopi nego prihodi. Tako je npr razlika u prihodima u 2016.g. u odnosu na 2015.g. iznosila 20,58% dok su rashodi u istom periodu porasli za 17,23%.

Rashodi za radnike povećani su za otprilike 7 milijuna kuna u 2016.godini u odnosu na prvo promatrano razdoblje, a zbog zapošljavanja u novootvorenom restoranu u posljednjoj godini.

Troškovi amortizacije povećani su sa 878.471 na iznos od 1.329.992, te se radi o povećanju od 102,66 %, što je u skladu sa aktivacijom dugotrajne imovine.

Višak prihoda manji je u 2015.godini u odnosu na 2014.godinu, za 11,5% odnosno za 677.836 kn, no unatoč tome, u trogodišnjem pregledu vidljiv je rast od 2.164.634 kn ili od 37%. Time je akumulirani preneseni višak na 31.12.2016. dosegao iznos od 40.326.113.

Tablica10: Vertikalna analiza Izvještaja o prihodima i rashodima Studentskog centra Split

| Stavke | 2014 | 2015 | 2016 | Udio 2014 | Udio 2015 | Udio 2016 |
|--|----------------------|-------------------|-------------------|------------|------------|------------|
| Prihodi | 54.930.627 | 58.111.642 | 70.069.323 | 100 | 100 | 100 |
| Prihodi od pružanja usluga | 32.344.078 | 35.141.032 | 41.312.915 | 58,88 | 50,15 | 58,96 |
| Prihodi po posebnim propisima proračun | 21.675.377 | 21.845.790 | 24.659.136 | 39,46 | 31,18 | 35,19 |
| Prihodi od financijske imovine | 99.570 | 230.482 | 134.546 | 0,18 | 0,33 | 0,19 |
| Prihodi od nefinancijske imovine | 103.460 | 136.709 | 186.573 | 0,19 | 0,20 | 0,27 |
| Prihodi od donacija | | 115.000 | 3.211.636 | 0,00 | 0,16 | 4,58 |
| Prihodi od naknada šteta | 20.790 | 5.435 | 4.263 | 0,04 | 0,01 | 0,01 |
| Ostali nespomenuti prihodi | 664.552 | 637.194 | 560.254 | 1,21 | 0,91 | 0,80 |
| Rashodi | 49.028.959,00 | 52.887.810 | 62.003.021 | 100 | 100 | 100 |
| Rashodi za radnike | 19.897.984,00 | 22.960.483 | 26.884.868 | 40,58 | 43,414 | 43,36 |
| Naknade troškova radnicima | 19.897.984 | 728.116 | 898.341 | 40,58 | 1,377 | 1,45 |
| Naknade članovima u predst.tijelima | 681.880 | 193.045 | 197.707 | 1,39 | 0,365 | 0,32 |
| Rashodi za usluge | 6.977.055 | 7.385.404 | 7.121.470 | 14,23 | 13,964 | 11,49 |
| Rashodi za materijal i energiju | 20.474.629,00 | 20.466.785 | 24.805.371 | 41,76 | 38,698 | 40,01 |
| Ostali nespomenuti rashodi | 151.643,00 | 186.294 | 165.825 | 0,31 | 0,352 | 0,27 |
| Amortizacija | 878.471 | 656.278 | 1.329.992 | 1,79 | 1,241 | 2,15 |
| Financijski rashodi | 423.266 | 130.587 | 174.600 | 0,86 | 0,247 | 0,28 |
| Donacije | 75.375 | 143.179 | 194.957 | 0,15 | 0,271 | 0,31 |
| Ostali rashodi | 72.041,00 | 37.639 | 229.889 | 0,15 | 0,071 | 0,37 |
| Višak prihoda | 5.901.668 | 5.223.832 | 8.066.302 | 12,04 | 9,877 | 13,01 |
| Višak prihoda preneseni | 17.927.555 | 23.829.223 | 32.259.811 | 36,57 | 45,056 | 52,03 |

Izvor: Obrada autorice prema godišnjim financijskim izvještajima, Ministarstvo financija, Registar neprofitnih organizacija, [Internet], dostupno na: <https://banovac.mfin.hr/rnoprt/Detalji.aspx?id=3500>, [Pristupano 10.09.2017.]

Vertikalna analiza Računa prihoda i rashoda Studentskog centra Split daje prikaz udjela vrste prihoda u ukupnim prihodima, kao i udio pojedine vrste rashoda u ukupnim rashodima. Prihodi od pružanja usluga čine 60% ukupnih prihoda u 2015.godini dok je u 2016.njihov udio u ukupnim prihodima iznosi 59%.Prihodi po posebnim propisima čine 37,59% ukupnih prihoda u 2015.godini, u narednoj godini ova pozicija opada na 35,19%. Ostale vrste prihoda sudjeluju u strukturi ukupnih prihoda sa 2,41 % u 2015 godini, a u 2016 godini ostale vrste prihoda čine 5,81%. Rashodi za radnike čine najveći dio ukupnih rashoda i iznose 38,36% u 2016.godini, a obuhvaćaju troškove plaća te ostale naknade troškova, dok su u godini koja joj je prethodila činili 43,41% ukupnih troškova, a u 2014.godini 40,58%. Rashodi za materijal i energiju čine idući najveći izdatak poslovanja koji je u 2015.godini nosio 38,69% ukupnih troškova poslovanja, a u 2016.godini 40%. Troškovi amortizacije u ukupnim rashodima sudjeluju sa 1,24% u 2015.godini.Primjećuje se tendencija rasta rashoda najznačajnijih stavaka, dok ostali troškovi nemaju značajnu tendenciju opadanja.

5.3. Studentski centar Rijeka

Studentski centar Rijeka sastavnica je Sveučilišta u Rijeci koji je osnovan radi zadovoljenja potreba studentskog standarda.³²Osnovan je 1960.godine pod nazivom Studentski centar za smještaj, opskrbu i društveni život studenata, od strane Sveučilišta, ustrojen je kao ustanova a unutarnji ustroj reguliran je aktom o osnivanju i Statutom. Djelatnosti navedene u osnivačkom aktu navode se:

- Smještaj studenata u domove, naselja ili druge vrste smještaja.
- Prehrana studenata u posebnom restoranu,
- Organiziranje i vođenje zdravstvene zaštite studenata
- Organiziranje kulturnih, sportskih aktivnosti studenata
- Agencije za zapošljavanje
- Trgovina na malo
- Turističke usluge
- Pranje i kemijsko čišćenje tekstila
- Catering
- Prijevoz za vlastite potrebe
- Promidžba
- Kupnja i prodaja roba i posredovanje na domaćem i inozemnom tržištu
- Organizacija i provođenje drugih aktivnosti studenata u području studentskog standarda

Osnivački akt navodi i izvore financiranja Ustanove i djelatnosti a to su:

- Prihodi od uplata studenata za smještaj, prehranu i ostale usluge
- Prihodi od studentskog servisa
- Prihodi od dotacija
- Razni izvanredni prihodi

³² Studentski centar Rijeka, Izvješće neovisnog revizora za 2016 godinu, Rijeka (2017) [Internet], dostupno na: http://www.scri.uniri.hr/files/dokumenti_scri/Izvjee%20neovisnog%20revizora%20za%202016%20godinu.pdf, [pristupano 24.09.2017] str 17

Tablica 11: Horizontalna analiza bilance studentskog centra Rijeka

| Stavke | 2014 | 2015 | 2016 | 2016-2014 | % | 2016-2015 | % | 2015-2014 | % |
|---|------------|------------|------------|-------------|---------|-------------|--------|-------------|---------|
| Nefinancijska imovina | 20.300.770 | 22.545.767 | 21.855.950 | 1.555.180 | 7,66 | -689.817 | -3,06 | 2.244.997 | 11,06 |
| Nematerijalna imovina | 6.291.383 | 7.865.310 | 8.199.446 | 1.908.063 | 30,33 | 334.136 | 4,25 | 1.573.927 | 25,02 |
| Ostala prava | 6.291.383 | 7.865.310 | 8.199.446 | 1.908.063 | 30,33 | 334.136 | 4,25 | 1.573.927 | 25,02 |
| Ispravak vrijednosti | 4.547.927 | 4.555.127 | 4.555.127 | 7.200 | 0,16 | - | - | - | 0,16 |
| Proizvedena dugotrajna imovina | 17.788.887 | 18.391.737 | 17.463.142 | -325.745 | -1,83 | -928.595 | -5,05 | 602.850 | 3,39 |
| Stambeni objekti | 637.423 | 637.423 | 637.423 | 0 | 0,00 | 0 | 0,00 | 0 | 0,00 |
| Poslovni objekti | 26.668.377 | 26.668.377 | 26.668.377 | 0 | 0,00 | 0 | 0,00 | 0 | 0,00 |
| Ostali građ objekti | 608.906 | 608.906 | 608.906 | 0 | 0,00 | 0 | 0,00 | 0 | 0,00 |
| Uredska oprema i namještaj | 6.893.639 | 20.402.444 | 21.598.466 | 14.704.827 | 213,31 | 1.196.022 | 5,86 | 13.508.805 | 195,96 |
| Oprema za održavanje | 3.910.880 | 6.691.200 | 6.741.520 | 2.830.640 | 72,38 | 50.320 | 0,75 | 2.780.320 | 71,09 |
| Sportska i glazbena oprema | - | 154.361 | 382.163 | 382.163 | | 227.802 | 147,58 | 154.361 | 0,00 |
| Uređaji strojevi i oprema | 67.347.422 | 3.918.624 | 3.943.284 | -63.404.138 | -94,14 | 24.660 | 0,63 | -63.428.798 | -94,18 |
| Prijevozna sredstva | 1.209.161 | 1.518.040 | 1.718.346 | 509.185 | 42,11 | 200.306 | 13,20 | 308.879 | 25,54 |
| Nematerijalna proizvedena imovina | 540.035 | 520.924 | 597.491 | 57.456 | 10,64 | 76.567 | 14,70 | -19.111 | -3,54 |
| Ispravak vrijednosti proizvedene du.im | 30.702.335 | 32.015.721 | 34.418.940 | 3.716.605 | 12,11 | 2.403.219 | 7,51 | 1.313.386 | 4,28 |
| Sitan inventar | 319.063 | 187.562 | 204.589 | -114.474 | -35,88 | 17.027 | 9,08 | -131.501 | -41,21 |
| Nefinancijska imovina u pripremi | 209.835 | 215.114 | 199.667 | -10.168 | -4,85 | -15.447 | -7,18 | 5.279 | 2,52 |
| Građ. objekti u pripremi | 94.847 | - | - | -94.847 | -100,00 | 0 | 0,00 | -94.847 | -100,00 |
| Postrojenja i oprema | 114.988 | 215.114 | 199.667 | 84.679 | 73,64 | -15.447 | -7,18 | 100.126 | 87,08 |
| Proizvedena kratkotrajna imovina | 239.529 | 441.171 | 344.233 | 104.704 | 43,71 | -96.938 | -21,97 | 201.642 | 84,18 |
| Zalihe | 239.529 | 361.408 | 277.472 | 37.943 | 15,84 | -83.936 | -23,22 | 121.879 | 50,88 |
| Financijska imovina | 40.471.927 | 41.096.597 | 21.706.831 | -18.765.096 | -46,37 | -19.389.766 | -47,18 | 624.670 | 1,54 |
| Novac u banci i blagajni | 12.647.650 | 11.762.593 | 15.125.257 | 2.477.607 | 19,59 | 3.362.664 | 28,59 | -885.057 | -7,00 |
| Depoziti, jamčevnipolozi i pot od radnika | 2.560.695 | 4.318.798 | 4.236.877 | 1.676.182 | 65,46 | -81.921 | -1,90 | 1.758.103 | 68,66 |
| Ostala potraživanja | 487.343 | 243.493 | 200.221 | -287.122 | -58,92 | -43.272 | -17,77 | -243.850 | -50,04 |
| Potraživanja za prihode | 25.215.194 | 24.959.666 | 2.274.088 | -22.941.106 | -90,98 | -22.685.578 | -90,89 | -255.528 | -1,01 |

| | | | | | | | | | |
|-------------------------------|-------------------|-------------------|-------------------|--------------------|---------------|--------------------|---------------|------------------|-------------|
| UKUPNO AKTIVA | 60.772.697 | 63.642.364 | 43.562.781 | -17.209.916 | -28,32 | -20.079.583 | -31,55 | 2.869.667 | 4,72 |
| Obveze | 30.110.589 | 30.160.184 | 8.271.098 | -21.839.491 | -72,53 | -21.889.086 | -72,58 | 49.595 | 0,16 |
| Obveze za radnike | 1.594.145 | 1.770.424 | 2.172.727 | 578.582 | 36,29 | 402.303 | 22,72 | 176.279 | 11,06 |
| Obveze za materijalne rashode | 970.926 | 1.999.285 | 2.895.259 | 1.924.333 | 198,20 | 895.974 | 44,81 | 1.028.359 | 105,92 |
| Ostale obveze | 3.302.144 | 2.295.666 | 2.433.327 | -868.817 | -26,31 | 137.661 | 6,00 | -1.006.478 | -30,48 |
| Prihodi budućih razdoblja | 24.243.374 | 23.977.337 | 732.285 | -23.511.089 | -96,98 | -23.245.052 | -96,95 | -266.037 | -1,10 |
| Vlastiti izvori | 30.662.108 | 33.482.180 | 35.291.683 | 4.629.575 | 15,10 | 1.809.503 | 5,40 | 2.820.072 | 9,20 |
| VIšak prihoda | | 16.595.344 | 19.751.848 | 19.751.848 | 0,00 | 3.156.504 | 19,02 | 16.595.344 | - |
| UKUPNO PASIVA | 60.772.697 | 63.642.364 | 43.562.781 | -17.209.916 | -28,32 | -20.079.583 | -31,55 | 2.869.667 | 4,72 |

Izvor: Obrada autorice prema godišnjim financijskim izvještajima, Ministarstvo financija, Registar neprofitnih organizacija, [Internet], dostupno na:

<https://banovac.mfin.hr/rnoprt/Detalji.aspx?id=3500>, [Pristupano 10.09.2017.]

Provedenom analizom zaključuje se kako u promatranom periodu nije bilo promjena na pozicijama dugotrajne imovine, poslovni objekti, stambeni objekti i ostali građevinski objekti. Uredska oprema i namještaj su od 2014. do 2016. godine porasli za 14.704.827 kn, odnosno za 230 %, pri tome se najveći dio se odnosi na opremu za održavanje. U bilješkama uz financijske izvještaje istaknuta je neuskлада sintetičke i analičke evidncije dugotrajne imovine što je rezultiralo netočno iskazanim umanjnjem pozicija za 2.521.266,06.

Primjećuje se i rast knjigovodstvene vrijednosti na poziciji prijevoznih sredstava kroz sve tri godine, pa je tako ukupna vrijednost iz 2014.godine sa 1.209.161 u narednoj godini porasla za 25,54%, te u 2016. za dodatnih 13,20 % te je iskazana u vrijednosti od 1.718.346 kn.

Ukupne obveze prikazane u 2016 godini iznosile su 8.271.098 te umanjene za 21.839.491 kn u odnosu na 2014.godinu kada su iznosile 30.110.589 kn, što čini pad od 72,53%. Obveze za radnike su u porastu tokom cijelog promatranog razdoblja a porast u 2016.godini u odnosu na 2014.godinu može se iskazati u iznosu od 36,29%. Obveze za materijalne rashode također bilježe porast i to u iznosu od 198%, odnosno za 1.924.333 kn u promatranom periodu.

Tabela12 : Horizontalna analiza izvještaja o prihodima i rashodima Studentskog centra Rijeka

| Stavke | 2014 | 2.015 | 2.016 | 2016-2014 | % | 2016-2015 | % | 2015-2014 | % |
|-------------------------------|-------------------|-------------------|-------------------|------------------|------------|------------------|--------------|-------------------|--------------|
| Prihodi | 49.883.194 | 48.215.852 | 54.134.877 | 4.251.683 | 8,5 | 5.919.025 | 12,28 | -1.667.342 | -3,34 |
| Prihodi od prodaje roba | 11.192.727 | 12.791.423 | 14.413.602 | 3.220.875 | 28,7 | 1.622.179 | 12,68 | 1.598.696 | 14,2 |
| Prihodi od usluga | 14.250.313 | 14.670.230 | 16.186.622 | 1.936.309 | 13,5 | 1.516.392 | 10,34 | 419.917 | 2,9 |
| Prihodi po posebnim propisima | 20.833.388 | 19.734.925 | 21.830.066 | 996.678 | 4,7 | 2.095.141 | 10,62 | -1.098.463 | -5,2 |
| Prihodi od fin. Imovine | 80.495 | 57.920 | 154.792 | 74.297 | 92,3 | 96.872 | 167,25 | -22.575 | -28,0 |
| Prihodi od don. | 21.751 | 60.134 | 105.273 | 83.522 | 383,9 | 45.139 | 75,06 | 38.383 | 176,47 |

| | | | | | | | | | |
|----------------------------|-------------------|-------------------|-------------------|------------------|-------------|------------------|--------------|----------------|------------|
| Ostali nespomenuti prihodi | 3.504.520 | 901.220 | 1.444.522 | -2.059.998 | -58,7 | 543.302 | 60,29 | -2.603.300 | -74,2 |
| Rashodi | 45.299.813 | 45.994.131 | 51.424.401 | 6.124.588 | 13,5 | 5.430.270 | 11,81 | 694.318 | 1,5 |
| Rashodi za radnike | 18.881.447 | 20.543.150 | 22.700.126 | 3.818.679 | 20,2 | 2.156.976 | 10,50 | 1.661.703 | 8,8 |
| Troškovi radnicima | 663.094 | 444.482 | 808.334 | 145.240 | 21,9 | 363.852 | 81,86 | -218.612 | -32,9 |
| Rashodi za usluge | 3.870.278 | 4.135.971 | 5.353.422 | 1.483.144 | 38,3 | 1.217.451 | 29,44 | 265.693 | 6,86 |
| Rashodi za materijal | 14.754.401 | 16.016.766 | 18.113.494 | 3.359.093 | 22,7 | 2.096.728 | 13,09 | 1.262.365 | 8,56 |
| Amortizacija | 1.336.899 | 1.967.142 | 2.074.673 | 737.774 | 55,1 | 107.531 | 5,47 | 630.243 | 47,1 |
| Financijski rashodi | 128.072 | 146.608 | 200.466 | 72.394 | 56,5 | 53.858 | 36,74 | 18.536 | 14,4 |
| Donacije | 364.727 | 185.661 | 326.657 | -38.070 | -10,4 | 140.996 | 75,94 | -179.066 | -49,1 |
| Ostali rashodi | 5.001.086 | 2.305.871 | 1.589.303 | -3.411.783 | -68,2 | -716.568 | -31,08 | -2.695.215 | -53,8 |
| Višak prihoda | 4.583.381 | 2.221.721 | 2.710.476 | -1.872.905 | -40,8 | 488.755 | 22,00 | -2.361.660 | -51,5 |

Izvor: Obrada autorice prema godišnjim financijskim izvještajima, Ministarstvo financija, Registar neprofitnih organizacija, [Internet], dostupno na: <https://banovac.mfin.hr/rnoprt/Detalji.aspx?id=3500>, [Pristupano 10.09.2017.]

Iz dobivenih podataka uočava se kako je prihod u 2015.godini opao u odnosu na prethodno razdoblje za 3,34 % odnosno za 1.667.342 kn. U posljednjem promatranom razdoblju prihodi rastu za 12,28 % u odnosu na 2015 godinu, odnosno za 8,52% u odnosu na 2014 godinu.

Prihodi od prodaje usluga bilježe najveći rast od 13,59 % u promatranom razdoblju. Prihodi po posebnim propisima iz državnog proračuna opali su u 2015.godini u odnosu na 2014.godinu za 5,78%, zatim rastu u 2016 godini za 10,62% u odnosu na prethodnu godinu te za 4,78% u odnosu na prvu godinu promatranog razdoblja. Prihodi od donacija su porasli za 83.522 kn u 2016 godini u odnosu na 2014 godinu kada su iznosili 21.751 kn.

Ukupni rashodi Studentskog centra Rijeka također su u blagom porastu u cijelom promatranom razdoblju. Tako je u 2016 zabilježen rast od 11,81% u odnosu na 2015.godinu te rast od 13,52 % u odnosu na 2014 godinu. Troškovi amortizacije su koncem 2014.godine

iznosili 1.336.889 kn dok su krajem 2016 godine dosegli iznos od 2.074.673 kn što predstavlja rast od 737.774 ili od 55, 19%.Višak prihoda se smanjuje u 2015.godini za 51,53% , u 2016. raste za 20% u odnosu na 2015.godinu ali i dalje je zabilježen pad od 40,86% u odnosu na prvu godinu promatranog razdoblja.

Tablica 13: Vertikalna analiza bilance Studentskog centra Rijeka

| Stavke | 2014 | 2015 | 2016 | 2014 % | 2015 % | 2016 % |
|---|-------------------|-------------------|-------------------|---------------|---------------|---------------|
| Nefinancijska imovina | 20.300.770 | 22.545.767 | 21.855.950 | 33,40 | 35,43 | 50,17 |
| Nematerijalna imovina | 6.291.383 | 7.865.310 | 8.199.446 | 10,35 | 12,36 | 18,82 |
| Ostala prava | 6.291.383 | 7.865.310 | 8.199.446 | 10,35 | 12,36 | 18,82 |
| Ispravak vrijednosti | 4.547.927 | 4.555.127 | 4.555.127 | 7,48 | 7,16 | 10,46 |
| Proizvedena dugotrajna imovina | 17.788.887 | 18.391.737 | 17.463.142 | 29,27 | 28,90 | 40,09 |
| Stambeni objekti | 637.423 | 637.423 | 637.423 | 1,05 | 1,00 | 1,46 |
| Poslovni objekti | 26.668.377 | 26.668.377 | 26.668.377 | 43,88 | 41,90 | 61,22 |
| Ostali građ objekti | 608.906 | 608.906 | 608.906 | 1,00 | 0,96 | 1,40 |
| Uredska oprema i namještaj | 6.893.639 | 20.402.444 | 21.598.466 | 11,34 | 32,06 | 49,58 |
| Oprema za održavanje | 3.910.880 | 6.691.200 | 6.741.520 | 6,44 | 10,51 | 15,48 |
| Sportska i glazbena oprema | | 154.361 | 382.163 | 0,00 | 0,24 | 0,88 |
| Uređaji strojevi i oprema | 67.347.422 | 3.918.624 | 3.943.284 | 110,82 | 6,16 | 9,05 |
| Prijevozna sredstva | 1.209.161 | 1.518.040 | 1.718.346 | 1,99 | 2,39 | 3,94 |
| Knjige u knjižnicama | 57.094 | 51.344 | 53.073 | 0,09 | 0,08 | 0,12 |
| Nematerijalna proizvedena imovina | 540.035 | 520.924 | 597.491 | 0,89 | 0,82 | 1,37 |
| Ispravak vrijednosti proizvedene du.im | 30.702.335 | 32.015.721 | 34.418.940 | 50,52 | 50,31 | 79,01 |
| Sitan inventar | 319.063 | 187.562 | 204.589 | 0,53 | 0,29 | 0,47 |
| Nefinancijska imovina u pripremi | 209.835 | 215.114 | 199.667 | 0,35 | 0,34 | 0,46 |
| Građ.objekti u pripremi | 94.847 | | | 0,16 | 0,00 | 0,00 |
| Postrojenja i oprema | 114.988 | 215.114 | 199.667 | 0,19 | 0,34 | 0,46 |
| Proizvedena kratkotrajna imovina | 239.529 | 441.171 | 344.233 | 0,39 | 0,69 | 0,79 |
| Zalihe | 239.529 | 361.408 | 277.472 | 0,39 | 0,57 | 0,64 |
| Financijska imovina | 40.471.927 | 41.096.597 | 21.706.831 | 66,60 | 64,57 | 49,83 |
| Novac u banci i blagajni | 12.647.650 | 11.762.593 | 15.125.257 | 20,81 | 18,48 | 34,72 |
| Depoziti, jamčevnipolozi i pot od radnika | 2.560.695 | 4.318.798 | 4.236.877 | 4,21 | 6,79 | 9,73 |
| Ostala potraživanja | 487.343 | 243.493 | 200.221 | 0,80 | 0,38 | 0,46 |
| Potraživanja za prihode | 25.215.194 | 24.959.666 | 2.274.088 | 41,49 | 39,22 | 5,22 |
| UKUPNO AKTIVA | 60.772.697 | 63.642.364 | 43.562.781 | 100,00 | 100,00 | 100,00 |
| Obveze | 30.110.589 | 30.160.184 | 8.271.098 | 49,55 | 47,39 | 18,99 |
| Obveze za radnike | 1.594.145 | 1.770.424 | 2.172.727 | 2,62 | 2,78 | 4,99 |
| Obveze za materijalne rashode | 970.926 | 1.999.285 | 2.895.259 | 1,60 | 3,14 | 6,65 |
| Ostale obveze | 3.302.144 | 2.295.666 | 2.433.327 | 5,43 | 3,61 | 5,59 |

| | | | | | | |
|---------------------------|-------------------|-------------------|-------------------|------------|---------------|---------------|
| Prihodi budućih razdoblja | 24.243.374 | 23.977.337 | 732.285 | 39,89 | 37,68 | 1,68 |
| Vlastiti izvori | 30.662.108 | 33.482.180 | 35.291.683 | 50,45 | 52,61 | 81,01 |
| Višak prihoda | - | 16.595.344 | 19.751.848 | 0,00 | 26,08 | 45,34 |
| UKUPNO PASIVA | 60.772.697 | 63.642.364 | 43.562.781 | 100 | 100,00 | 100,00 |

Izvor: Obrada autorice prema godišnjim financijskim izvještajima, Ministarstvo financija, Registar neprofitnih organizacija, [Internet], dostupno na: <https://banovac.mfin.hr/rnoprt/Detalji.aspx?id=3500>, [Pristupano 10.09.2017]

Iz prikazane vertikalne analize bilance Studentskog centra Rijeka za 2014., 2015., 2016. godinu zaključuje se kako stavka nefinancijske imovine u 2014. godini čini 33,40% ukupnog udjela imovine dok je u 2016. ova stavka obuhvatila 50,17% ukupne imovine.

Proizvedena dugotrajna imovina u 2014. godini čini 29,27% ukupne imovine, u 2015. godini 28,90%, dok je u 2016. godini činila 40,09% ukupne vrijednosti imovine. Ispravak vrijednosti proizvedene dugotrajne imovine u 2014. i 2015. godini čini 50% ukupne imovine, dok je u 2016. godini udio povećan na 79,01% ukupne imovine. Financijska imovina u 2014. godini obuhvaća 66,60% ukupne imovine, u 2015. 64,57% dok je udio u 2016. godini iznosio 49,83%. Obveze u 2016. godini čine 18,99% ukupne pasive bilance. Vlastiti izvori u 2014. Godini čine 50,45% ukupne strukture pasive, u 2015. godini 52,61%, a u 2016. godini 81%.

Tablica 14: Vertikalna analiza izvještaja o prihodima i rashodima Studentskog centra Rijeka

| Stavke | 2014 | 2015 | 2016 | 2014% | 2015% | 2016% |
|--|-------------------|-------------------|-------------------|--------------|--------------|--------------|
| Prihodi | 49.883.194 | 48.215.852 | 54.134.877 | 100 | 100 | 100 |
| Prihodi od prodaje roba | 11.192.727 | 12.791.423 | 14.413.602 | 22,44 | 26,53 | 26,63 |
| Prihodi od pružanja usluga | 14.250.313 | 14.670.230 | 16.186.622 | 28,57 | 30,43 | 29,90 |
| Prihodi po posebnim propisima proračun | 20.833.388 | 19.734.925 | 21.830.066 | 41,76 | 40,93 | 40,33 |
| Prihodi od financijske imovine | 80.495 | 57.920 | 154.792 | 0,16 | 0,12 | 0,29 |
| Prihodi od donacija | 21.751 | 60.134 | 105.273 | 0,04 | 0,12 | 0,19 |
| Ostali nespomenuti prihodi | 3.504.520 | 901.220 | 1.444.522 | 7,03 | 1,87 | 2,67 |
| Rashodi | 45.299.813 | 45.994.131 | 51.424.401 | 90,81 | 95,39 | 94,99 |
| Rashodi za radnike | 18.881.447 | 20.543.150 | 22.700.126 | 37,85 | 42,61 | 41,93 |
| Naknade troškova radnicima | 663.094 | 444.482 | 808.334 | 1,33 | 0,92 | 1,49 |
| Rashodi za usluge | 3.870.278 | 4.135.971 | 5.353.422 | 7,76 | 8,58 | 9,89 |
| Rashodi za materijal i energiju | 14.754.401 | 16.016.766 | 18.113.494 | 29,58 | 33,22 | 33,46 |
| Amortizacija | 1.336.899 | 1.967.142 | 2.074.673 | 2,68 | 4,08 | 3,83 |
| Financijski rashodi | 128.072 | 146.608 | 200.466 | 0,26 | 0,30 | 0,37 |
| Donacije | 364.727 | 185.661 | 326.657 | 0,73 | 0,39 | 0,60 |
| Ostali rashodi | 5.001.086 | 2.305.871 | 1.589.303 | 10,03 | 4,78 | 2,94 |
| Višak prihoda | 4.583.381 | 2.221.721 | 2.710.476 | 9,19 | 4,61 | 5,01 |

Izvor: Obrada autorice prema godišnjim financijskim izvještajima, Ministarstvo financija, Registar neprofitnih organizacija, [Internet], dostupno na: <https://banovac.mfin.hr/rnoprt/Detalji.aspx?id=3500>, [Pristupano 10.09.2017]

5.4. Usporedba rezultata poslovanja

Financijski pokazatelji izračunati u našem primjeru, odnose se na omjer bilančnih pozicija i pozicija izvještaja o prihodima i rashodima Studentskog centra Zagreb, Split i Rijeka u godinama 2015.i 2016, te su prikazani u slijedećoj tabeli.

Tablica 15: Prikaz financijskih pokazatelja

| Pokazatelj | SCST 2014 | SC ST2015 | SC ST 2016 | SC ZG201 4 | SC ZG201 5 | SC ZG 2016 | SC RI 2014 | SC RI 2015 | SC RI 2016 |
|--|--------------|--------------|---------------|------------------|------------------|---------------|---------------|---------------|---------------|
| Koeficijent pouzdanosti izvora | 0,59 | 0,60 | 0,59 | 0,32 | 0,33 | 0,36 | 0,42 | 0,36 | 0,40 |
| Koeficijent pouzdanosti sredstava iz drž.pror. | 0,39 | 0,38 | 0,35 | 0,32 | 0,33 | 0,36 | 0,42 | 0,36 | 0,40 |
| Koeficijent zarađenih prihoda | 0,59 | 0,60 | 0,59 | 0,31 | 0,28 | 0,35 | 0,51 | 0,06 | 0,57 |
| Koeficijent samodostatnosti | 0,66 | 0,66 | 0,67 | 0,32 | 0,30 | 0,35 | 0,56 | 0,49 | 0,51 |
| Koeficijent tekuće likvidnosti | 1,30 | 1,22 | 1,36 | 0,31 | 0,25 | 0,12 | 1,34 | 1,41 | 1,39 |
| Odnos rashoda za zaposlene i ukupnih rashoda | 0,41 | 0,43 | 0,43 | 0,39 | 0,40 | 0,41 | 0,43 | 0,51 | 0,38 |
| Povrat vlastitih izvora/renta bilnost | - | 0,90 | 0,18 | - | 0, 81 | 0,01 | - | 0,09 | 0,53 |

Izvor: Obrada autorice

Koeficijent pouzdanosti izvora pokazuje udio najvećeg izvora prihoda, u ukupnom prihodu poslovanja.Studentski centar Split u 2015. i 2016. godini ima gotovo jednak udio pouzdanosti izvora, 0,60 i 0,59, što znači da najveći izvori prihoda čine 59% odnosno 60% ukupnih prihoda poslovanja.

Studentski centar Zagreb i Rijeka za najveće izvore prihoda imaju prihode po posebnim propisima iz državnog proračuna te se ovaj pokazatelj kreće u istim brojkama za odabrani period u iznosu od 0,3 za Studentski centar Zagreb te 0,4 za studentski centar Rijeka.

Najveći izvor prihoda Studentskom centru Split, u obje godine predstavljaju prihodi od pružanja usluga koji su u 2015.godini iznosili 35.141.032,00 a u 2016 godini čak 41.312.915.

Studentski centar Zagreb u istom razdoblju ima udio najvećih prihoda u ukupnim prihodima znatno manji nego Studentski centar Split, 33% odnosno 36 %. Najveći izvor prihoda Studentskom centru Zagreb u obje promatrane godine čine prihodi po posebnim propisima iz proračuna, koji su u 2015.godini iznosili 79.226.381,00 a u 2016. 78.606.523,00 kn.

U bilješkama³³ uz financijske izvještaje vidljivo je da se pozicija prihoda po posebnim propisima sastoji od subvencija smještaja, prehrane i kulture.

Koeficijent pouzdanosti sredstava iz državnog proračuna u primjeru poslovanja Studentskog centra Split pokazuje odnos prihoda sredstava državnog proračuna i ukupnih prihoda.

U 2015.godini iznosio je 0,38 % a u narednoj godini samo 0,05 %.

Koeficijent pouzdanosti sredstava iz državnog proračuna kod Studentskog centra Zagreb i Rijeka, ujedno je i koeficijent pouzdanosti izvora, jer se u omjer uzimaju iste pozicije izvještaja o prihodima i rashodima

Koeficijent zarađenih prihoda pokazatelj je udjela zarađenih prihoda u ukupnim prihodima.

U poslovanju Studentskog centra Split ovaj pokazatelj je ujedno i pokazatelj najvećih izvora prihoda jer se promatraju iste pozicije izvještaja o prihodima i rashodima u obje poslovne godine. Studentski centar Zagreb ovaj koeficijent ima u iznosu od 0,28 za 2015 i 0,35 za 2016.godinu što znači da je samostalno financiranje ove ustanove u porastu.

Studentski centar Rijeka se financira samostalno u iznosu od 50%, odnosno za ovaj subjekt koeficijent u 2014.i 2016 godini iznosi 0,51.

Koeficijent samodostatnosti kazuje koliki dio rashoda poslovanja možemo financirati vlastitim prihodima. Iz tablično prikazanih podataka može se zaključiti kako Student servis Split samostalno može financirati veći dio rashoda nego Studentski servis Zagreb. U 2015.godini samostalnim financiranjem podmirilo se 60% rashoda, dok je Studentski servis Zagreb bio u mogućnosti podmiriti 30% rashoda poslovanja. U slijedećoj godini Studentski servis Zagreb samostalno podmiruje 5% rashoda više nego u prethodnoj godini dok se u Splitu taj postotak smanjio za 1%. Studentski centar Rijeka se financira samostalno u iznosu od 50%, odnosno za ovaj subjekt koeficijent u 2014.i 2016 godini iznosi 0,51.

³³ Studentski centar Zagreb, Bilješke uz financijske izvještaje, dostupan na http://www.sczg.unizg.hr/media/uploads/studentski_centar/scfinizvj_31122016.pdf

Koeficijent tekuće likvidnosti je pokazatelj koji nam ukazuje na mogućnost podmirenja kratkoročnih obveza kratkoročnom imovinom.

U primjeru poslovanja Studentskog centra Split on je u obje promatrane godine veći od 1, što znači da može svojom kratkotrajnom imovinom podmiriti kratkotrajne obaveze.

Koeficijent tekuće likvidnosti je nepovoljan kod Studentskog centra Zagreb, odnosno manji je od 1, što znači da kratkotrajnom imovinom ne podmiruje kratkotrajne obaveze.

Odnos rashoda zaposlenih i ukupnih rashoda pokazuje udio troškova osoblja u ukupnim troškovima. Studentski centar u Splitu u prosjeku za 2015.godinu broji 188 zaposlenika, dok se u 2016 godini taj broj popeo na 228. Kako je pojašnjeno u Bilješkama uz financijske izvještaje rast od 3.730.585, odnosi se na novozaposlene djelatnike potrebnih zbog otvaranja novog studentskog restorana.

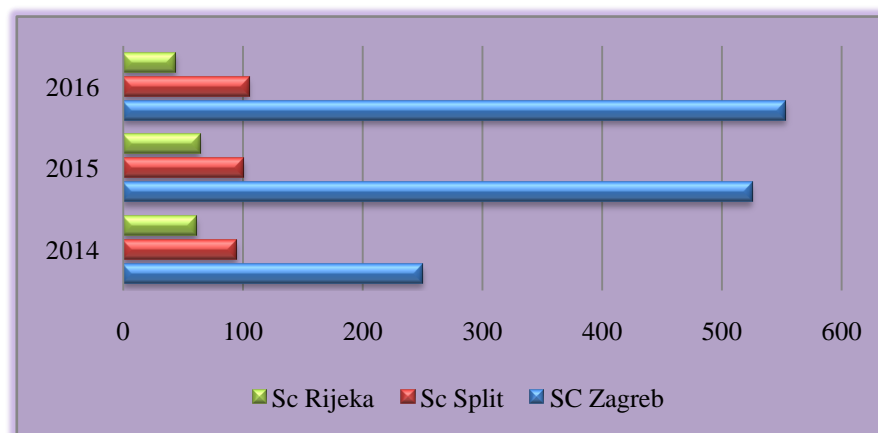
Prema ovom pokazatelju troškovi zaposlenih čine otprilike 40% ukupnih rashoda poslovanja kod obje promatrane ustanove.

Povrat vlastitih sredstava- rentabilnost je financijski pokazatelj koji u odnos stavlja promjenu vlastitih izvora i ukupne vlastite izvore. U primjeru Studentskog centra Split, za 2016 godinu iznos je 0,18. U primjeru Studentskog centra Zagreb, za 2016 pokazatelj iznosi 0,01.

Tablica 18: Horizontalna analiza ukupne imovine za odabrane studentske centre

| | 2014. | 2015. | 2016. | 2015.-2014. | % promjena | 2016.-2015. | % promjena | 2016.-2014. | % promjena |
|---------------------------------|-------------|-------------|-------------|--------------|---------------|-------------|---------------|-------------|------------|
| Studentski centar Zagreb | 250.312.754 | 525.297.571 | 553.863.548 | 274.984.817 | 109,86 | 28.565.977 | 5,44 | 303.550.794 | 121,27 |
| Studentski centar Split | 94.516.931 | 100.248.871 | 104.719.806 | 5.731.940,00 | 6,06 | 4.470.935 | 4,46 | 10.202.875 | 10,79 |
| Studentski centar Rijeka | 60.772.697 | 63.642.364 | 43.562.78 | 2.869.667 | 4,72 | -20.079.583 | -31,55 | -17.209.916 | -28,32 |

Izvor: Obrada autorice prema godišnjim financijskim izvještajima, Ministarstvo financija, Registar neprofitnih organizacija, [Internet], dostupno na: <https://banovac.mfin.hr/rnoprt/Detalji.aspx?id=3500>, [Pristupano 10.09.2017.]



Slika 2: Grafički prikaz kretanja vrijednosti imovine

Izvor: obrada autorice

U skraćenoj horizontalnoj analizi prikazane su pozicije imovine za sva tri odabrana studentska centra za posljednje 3 godine iz kojih možemo usporediti kretanja ovih vrijednosti.

Studentski centar Zagreb ima najveću vrijednost imovine što je razumljivo obzirom na veći obujam poslovanja u odnosu na druga dva studentska centra. Ističe se nagli porast imovine za nešto više od 100 % u 2015 godini, te se trend rasta blago nastavlja i u slijedećoj godini, a promjene su rezultat obnove dva studentska naselja u 2015.godini.

Studentski centar Split i Rijeka ne bilježe tako veliki porast imovine u promatranom razdoblju. Studentski centar Rijeka u 2014 godini ima ukupnu vrijednost imovine za 4 puta manju u usporedbi sa zagrebačkim centrom, dok je u 2016 vrijednost imovine ovog subjekta za 127 puta manja nego vrijednost imovine zagrebačkog centra.

Slijedeći prikaz obuhvaća ostvarene prihode Studentskih centara Zagreba, Splita i Rijeke kroz posljednje 3 godine. Ne uočavanju se veća odstupanja kod nijednog subjekta.

Studentski centar Split ima pet puta manje prihode u 2014.godini od Studentskog centra Zagreb, dok se u narednim godinama razlika smanjuje kako njegovi prihodi rastu, dok prihodi studentskog centra Zagreb blago opadaju.

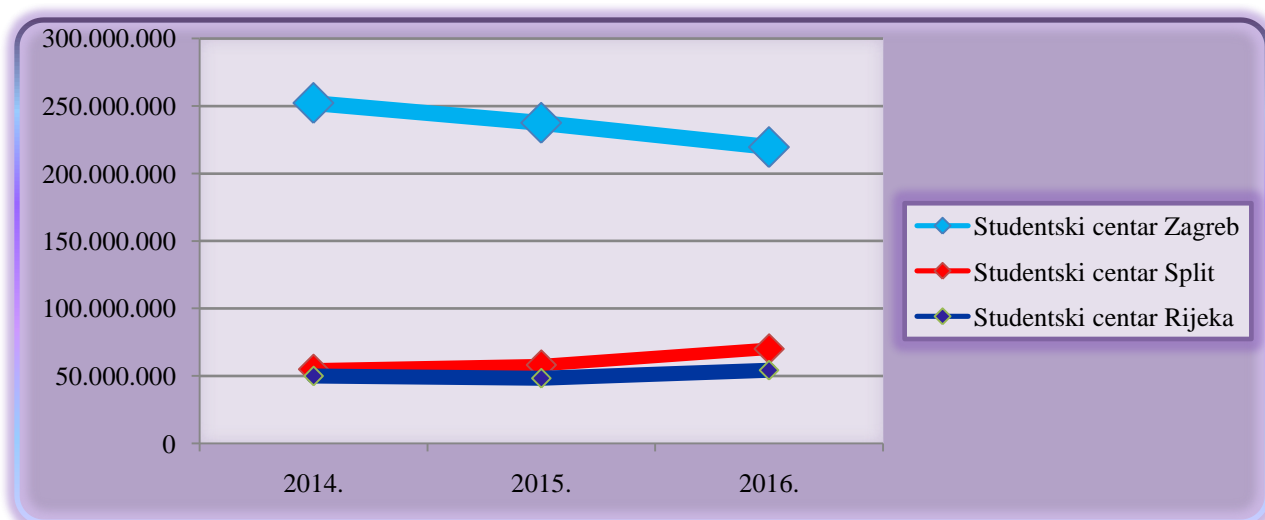
U 2014.godini Studentski centar Rijeka ostvaruje svega 5.047.433 kn manje nego je u istoj godini uprihodio Studentski centar Split, a navedena razlika se u narednom promatranom periodu povećava, obzirom da Studentski centar Split ostvaruje snažniji rast prihoda. Primjerice, rast prihoda u 2015.godini Studentskog centra Split je 20,58 % , dok rast prihoda Studentskog centra Rijeka u istom periodu iznosi 12,28%.

Iako se u vrijednosti imovine dobiveni podaci znatno razlikuju kod Studentskog centra Rijeke i Zagreba, omjeri u prihodima su nešto manji. U 2015.godini kada je studentski centar Zagreb ostvario najveće prihode promatranog razdoblja, studentski centar Rijeka ostvaruje samo 4 puta manje prihode.

Tablica 19: Horizontalna analiza ukupnih prihoda odabranih studentskih centara

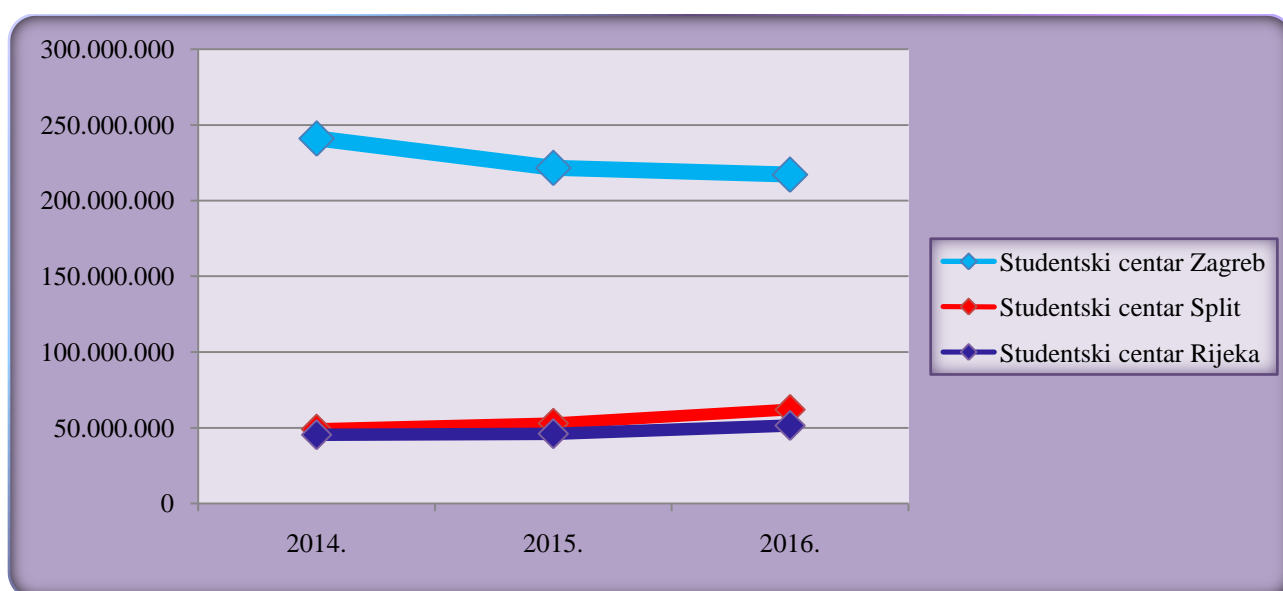
| | 2014. | 2015. | 2016. | 2015.-2014. | % | 2016.-2015. | % promjena | 2016.-2014. | % promjena |
|---------------------------------|-------------|-------------|-------------|--------------|----------|-------------|------------|-------------|------------|
| | | | | | promjena | | | | |
| Studentski centar Zagreb | 252.181.912 | 237.494.998 | 219.508.213 | -14.686.914 | 6,18 | -17.986.785 | -7,57 | -32.673.699 | -12,96 |
| Studentski centar Split | 54.930.627 | 58.111.642 | 70.069.323 | 3.181.015,00 | 5,7 | 11.957.681 | 20,58 | 15.138.696 | 27,56 |
| Studentski centar Rijeka | 49.883.194 | 48.215.852 | 54.134.877 | -1.667.342 | -3,34 | 5.919.025 | 12,27 | 4.251.683 | 8,53 |

Izvor: Obrada autorice prema godišnjim financijskim izvještajima, Ministarstvo financija, Registar neprofitnih organizacija, [Internet], dostupno na: <https://banovac.mfin.hr/rnoprt/Detalji.aspx?id=3500>, [Pristupano 10.09.2017.]



Slika 3: Grafički prikaz kretanja prihoda odabranih studentskih centara

Izvor: obrada autorice



Slika 4: Grafički prikaz kretanja rashoda odabranih studentskih centara

Izvor: Obrada autorice

Grafičkim prikazom uočava se harmonijski odnos kretanja prihoda i rashoda u sva tri subjekta. Prihodi studentskog centra Zagreb smanjeni su u promatranom razdoblju za 12,96%, dok su rashodi smanjeni za 9,93%. Prihodi Studentskog centra Split porasli su za 27,56%, dok su rashodi u istom razdoblju smanjeni za 26,46%. U riječkom studentskom centru prihodi rastu po stopi od 8,52% dok rashodi rastu po stopi od 13,52%. Dakle, zaključuje se kako se u splitskom centru ostvaruje najveći rast prihoda uz razmjerno opadanje rashoda.

Tablica 20: Vertikalna analiza ključnih pozicija bilance odabranih studentskih centara

| | Studentski centar Zagreb | | Studentski centar Split | | Studentski centar Rijeka | |
|-----------------------|--------------------------|------------|-------------------------|------------|--------------------------|------------|
| | 2016 | % | 2016 | % | 2016 | % |
| Nefinancijska imovina | 503.774.637 | 90,96 | 52.207.128 | 48,85 | 21.855.950 | 50,17 |
| Financijska imovina | 50.088.911 | 9,04 | 52.512.678 | 52,38 | 21.706.831 | 49,83 |
| Ukupno imovina | 553.863.548 | 100 | 104.719.806 | 100 | 43.562.781 | 100 |
| Obveze | 411.753.230 | 74,34 | 38.537.297 | 36,8 | 8.271.098 | 18,99 |
| Vlastiti izvori | 142.110.318 | 25,66 | 66.182.510 | 63,20 | 35.291.683 | 81,01 |
| Ukupno pasiva | 553.863.548 | 100 | 104.719.806 | 100 | 43.562.781 | 100 |

Izvor: Obrada autorice prema godišnjim financijskim izvještajima, Ministarstvo financija, Registar neprofitnih organizacija, [Internet], dostupno na: <https://banovac.mfin.hr/rnoprt/Detalji.aspx?id=3500>, [Pristupano 10.09.2017.]

Vertikalnom analizom prikazuju se usporedni podaci strukture imovine za odabrane studentske centre. Uočava se kako se struktura imovine Studentskog centra Zagreb razlikuje od imovine splitskog i riječkog studentskog centra, pa se ona sastoji 90,96% od nefinancijske imovine, dok samo 9,04 % opada na financijsku imovinu. Studentski servis Splita i Zagreba imaju podjednaku, ravnomjernu strukturu imovine u kojoj polovina opada na nefinancijsku imovinu, a drugi, približno podjednaki dio na financijsku.

Strukturu pasive Studentskog centra Zagreb najveći dijelom čine obaveze na koje opada 74,34% , vlastiti izvori čine 25,66 %. Studentski centar Split za razliku od zagrebačkog ima duplo manje obaveze u strukturi pasive pa one iznose 36,80%, a kod studentskog centra Rijeka samo 18,99%. Riječki studentski centar ima znatno veće vlastite izvore od promatranih koji čine 81% ukupne pasive, dok se pasiva zagrebačkog sastoji od 25,66% vlastitih izvora, a splitskog od 63,20%

Tablica 21.prikazuje vertikalnu analiza izvještaja o prihodima i rashodima odabranih studentskih centara.

Tabela 21: Vertikalna analiza izvještaja o prihodima i rashodima odabranih studentskih centara

| | Studentski centar Zagreb | | Studentski centar Split | | Studentski centar Rijeka | |
|--|-----------------------------|---------------|-------------------------|---------------|-----------------------------|---------------|
| | 2016 | % | 2016 | % | 2016 | % |
| Prihodi | 219.508.213 | 100,00 | 70.069.323 | 100 | 54.134.877 | 100,00 |
| Prihodi od prodaje roba i usluga | 77.902.842 | 35,49 | 41.312.915 | 58,96 | 30.600.224 | 56,53 |
| Prihodi od članarina | 54.272.304 | 24,72 | 24.659.136 | 35,19 | - | 0,00 |
| Prihodi po posebnim propisima proračun | 78.606.523 | 35,81 | 134.546 | 0,19 | 21.830.066 | 40,33 |
| Prihodi od financijske imovine | 35.483 | 0,02 | 186.573 | 0,27 | 154.792 | 0,29 |
| Prihodi od nefinancijske imovine | 1.835.088 | 0,84 | 3.211.636 | 4,58 | 0 | 0,00 |
| Prihodi od donacija | 4.173.384 | 1,90 | 4.263 | 0,01 | 105.273 | 0,19 |
| Prihodi od naknada šteta | 923.185 | 0,42 | 560.254 | 0,80 | - | 0,00 |
| Ostali nespomenuti prihodi | 1.759.169 | 0,80 | 62.003.021 | 88,49 | 1.262.509 | 2,33 |
| Rashodi | 217.071.375 | 100,00 | 26.884.868 | 100,00 | 51.424.401 | 100 |
| Rashodi za radnike | 88.626.019 | 40,83 | 898.341 | 3,34 | 22.700.126 | 44,14 |
| Naknade troškova radnicima | 5.793.303 | 2,67 | 197.707 | 0,74 | 808.334 | 1,57 |
| Rashodi za usluge | 33.776.465 | 15,56 | 7.121.470 | 26,49 | 5.353.422 | 10,41 |
| Rashodi za materijal i energiju | 79.299.264 | 36,53 | 24.805.371 | 92,27 | 18.113.494 | 35,22 |
| Ostali nespomenuti rashodi | 217.088 | 0,10 | 165.825 | 0,62 | 199.921 | 0,39 |
| Amortizacija | 3.042.707 | 1,40 | 1.329.992 | 4,95 | 200.466 | 0,39 |
| Financijski rashodi | 3.017.842 | 1,39 | 174.600 | 0,65 | 18.113.494 | 35,22 |
| Donacije | 9.800 | 0,00 | 194.957 | 0,73 | 326.657 | 0,64 |
| Ostali rashodi | 3.277.624 | 1,51 | 229.889 | 0,86 | 1.589.303 | 3,09 |

Izvor: Obrada autorice prema godišnjim financijskim izvještajima, Ministarstvo financija, Registar neprofitnih organizacija, [Internet], dostupno na: <https://banovac.mfin.hr/rnoprt/Detalji.aspx?id=3500>, [Pristupano 10.09.2017.]

Vertikalnom analizom prikazuju se usporedni podaci strukture imovine za odabrane studentske centre. Uočava se kako se struktura imovina Studentskog centra Zagreb razlikuje od imovine splitskog i riječkog studentskog centra, pa se ona sastoji 90,96% od nefinancijske imovine, dok samo 9,04 % opada na financijsku imovinu. Studentski centri Splita i Zagreba imaju podjednaku, ravnomjernu strukturu imovine u kojoj polovina opada na nefinancijsku imovinu, a drugi, približno podjednaki dio na financijsku. Strukturu pasive Studentskog centra Zagreb najveći dijelom čine obaveze na koje opada 74,34% , vlastiti izvori čine 25,66 %. Studentski centar Split za razliku od zagrebačkog ima duplo manje obaveze u strukturi pasive pa one iznose 36,80%, a kod studentskog centra Rijeka samo 18,99%. Riječki

studentski centar ima znatno veće vlastite izvore od promatranih koji čine 81% ukupne pasive, dok se pasiva zagrebačkog sastoji od 25,66% vlastitih izvora, a splitskog od 63,20%.

6. ZAKLJUČAK

Poslovanje neprofitnih organizacija dugo je bilo predmetom rasprava kako institucija, tako i javnosti, obzirom na povećani iznos koji im se dodjeljuje iz državnog proračuna. Regulacijom Zakona, donekle se pokušala ublažiti ova problematika, alatom javne objave financijskih izvještaja putem registra, kao i obvezom organizacija da na svojim mrežnim stranicama javno objavljuju svoje godišnje financijske izvještaje, uz mišljenje revizije ako organizacija podliježe revidiranju financijskih izvještaja. Odabrane organizacije obuhvaćaju djelovanje u istim granama gospodarstva kao i istim djelatnostima koje provode u svom radu, sa istim ciljem, održavanjem i poboljšanjem standarda studenata Sveučilišta u Zagrebu, Splitu i Rijeci.

Analizom se istražila uspješnost poslovanja kao i analiza promjena u strukturama imovine, obveza, prihoda i rashoda studentskih centara kroz posljednje tri godine. Može se zaključiti kako Sveučilište u Zagrebu ima poteškoća sa tekućom likvidnošću, odnosno nije u mogućnosti u određenom trenutku podmiriti kratkotrajne obveze raspoloživom kratkotrajnom imovinom. Studentski centar Zagreb i Rijeka najveći dio svojih prihoda ostvaruju od subvencija državnog proračuna, odnosno donacijama i prihodima po posebnim propisima, što sasvim sigurno ostavlja prostora za povećanje vlastitih prihoda bilo od prodaje roba ili pružanjem usluga. Studentski centar u Splitu veći dio prihoda ostvaruje samostalno. Sva tri promatrana subjekta za najveće izdatke imaju stavke rashoda za zaposlene, sa tendencijom daljnjeg rasta. U studentskom centru Split, prihodi rastu po stopi od 20%, dok rashodi za zaposlene rastu po stopi od 17%. Studentski centar Zagreb mjeri pad prihoda u iznosu od 7,5% dok rashodi padaju za 2%. U studentskom centru Rijeka prihodi su opali u 2015 u odnosu na 2014, pa se zatim u 2016. poslovanje ovog subjekta oporavlja što donosi rast prihoda od 12,27% u odnosu na 2014. i 8,53 u odnosu na 2015. godinu. Rijeka i Split imaju sličnu visinu prihoda i rashoda, a raspolažu sa različitim smještajnim kapacitetima i brojem restorana, što im je primarna djelatnost. Također, unatoč infrastrukturnim razlikama, imaju približno jednak broj zaposlenika. Ipak, možda je najbitnije istaknuti kako se iz revizorskog mišljenja³⁴ objavljenog uz financijske izvještaje za 2016.g. Studentskog centra Zagreb i revizorskog mišljenja

³⁴Studentski centar Zagreb, Bilješke uz financijske izvještaje, [Internet] dostupan na: http://www.sczg.unizg.hr/media/uploads/studentski_centar/scfinizvj_31122016.pdf [Pristupano 05.09.2017]

objavljenog uz financijske izvještaje Studentskog centra Split za 2015.godinu jasno iščitava suzdržano mišljenje revizora zbog nepotpune i nejasne dokumentacije koja nije u skladu sa zatečenim stanjem u računovodstvenim evidencijama i knjigama.

Obzirom da je cjelokupna analiza poslovanja zasnovana upravo na pozicijama bilance i izvještaja o prihodima rashodima, dovode se u pitanje i rezultati dobiveni provedenim analizama ovih subjekta u navedenim razdobljima.

Pozitivan primjer uočavamo u poslovanju splitskog studentskog centra, koji unatoč redovitim ugovorenim državnim subvencijama, raznim dopunskim djelatnostima dodatno povećava prihode u svakom analiziranom razdoblju.

LITERATURA

- 1) Bolfek B, Stanić, M Knežević,(2002) Horizontalna i vertikalna analiza poslovanja tvrtke, Ekonomski vjesnik str 372-398
- 2) Bolfek, B., Stanić, M. i Tokić, M. (2011): Struktura bilance kao pokazatelj lošeg poslovanja. OeconomicaJadertina str 78-80
- 3) Filipčić,H., Jakir, B. (2015): Novela pravilnika o neprofitnom računovodstvu i računskom planu, Riznica RIF, Zagreb, 1/ 15, str 2-5
- 4) Gulin, D., (2012): Poslovno planiranje, kontrola i analiza, sveučilišna tiskara d.o.o., Zagreb, str 353.
- 5) Jović, K., (2015): Financijsko izvještavanje neprofitnih organizacija na primjeru neprofitne organizacije „Udruga Suncokret-Pula“. Diplomski rad. Sveučilište Jurja Dobrila u Puli. Fakultet ekonomije i turizma „Dr. Mijo Mirković“, str.70-73
- 6) Habek, M, i ostali, (2004) .; Temelji računovodstva i analitika knjigovodstva, RRIF plus d.o.o str 25-30
- 7) Milić, A., Nikić, J. (2015): Dvojno knjigovodstvo neprofitnih organizacija, Riznica, RIF, Zagreb, 9/2015, str 12-22
- 8) Ministarstvo financija, dostupan na <http://www.mfin.hr/hr/financijsko-upravljanje-i-kontrole-1-2>
- 9) Ministarstvo financija: Komponente unutarnje kontrole, [Internet] dostupno na <http://www.mfin.hr/hr/komponente-unutarnje-kontrole> [28.08.2017.]
- 10) Ministarstvo Uprave: Ured za Udruge (2015): Kvalifikacija djelatnosti Udruga; Ured za Udruge, [internet], dostupno na <https://uprava.gov.hr/dokumenti/10?page=1&tag=-1&tip2=&Datumod=&Datumdo=&pojam=klasifikacija> [pristupano dana 01.09.2017.]
- 11) Narodne novine (2014): Zakon o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija, Narodne novine d.d., Zagreb, broj 121/14
- 12) Narodne novine (2015) Pravilnik o sustavu financijskog upravljanja i kontrole, te izradi i izvršavanju financijskih p'lanova neprofitnih organizacija, Narodne novine d.d., Zagreb, broj 119/2015
- 13) Narodne novine (2015): Pravilnik o neprofitnom računovodstvu i računskom planu. Narodne novine d.d. br.1/2015.
- 14) Narodne novine (2017): Pravilnik o dopuni pravilnika o neprofitnom računovodstvu i računskom planu, Narodne Novine d.d., Zagreb, broj 25 /2017

- 15) Narodne Novine, Zakon o ustanovama NN 76/93, 29/97, 47/99,35/08, [Internet] dostupan na <https://www.zakon.hr/z/313/Zakon-o-ustanovama> [Pristupano dana 01.09.2017]
- 16) Rogošić,A., Svirčić, M., (2016) Accountinformation for planning and control in charitable organizations, Juraj Dobrila Sveučilište Pula, str 1-11
- 17) Središnji državni portal: Računovodstvo udruga. [Internet], Dostupno na :<https://gov.hr/moja-uprava/aktivno-gradjanstvo-i-slobodno-vrijeme/udruge/racunovodstvo-udruga/1566> [pristupano 5.9.2017.]
- 18) Studentski centar Rijeka, Izvješće neovisnog revizora za 2016 godinu, Rijeka (2017) [Internet],dostupno na: http://www.scri.uniri.hr/files/dokumenti_scri/Izvjee%20neovisnog%20revizora%20za%202016%20godinu.pdf, [pristupano 24.09.2017] Str 17
- 19) Studentski centar Zagreb(2013), Statut Studentskog centra u Zagrebu, str 1-15, [Internet], dostupno na http://www.sczg.unizg.hr/media/uploads/studentski_centar/sc_statut_30_01_2014.pdf, [pristupano 5.9.2017]
- 20) Studentski centar Zagreb, [Internet], dostupno na <http://www.sczg.unizg.hr/smjestaj/>, [pristupano 05.09.2017]
- 21) Studentski centar Zagreb, Bilješke uz financijske izvještaje, [Internet], dostupan na http://www.sczg.unizg.hr/media/uploads/studentski_centar/scfinizvj_31122016.pdf [Pristupano 05.09.2017]
- 22) Vidučić, Lj., (2008) , Financijski menadžment, V dopunjeno izdanje, RRIF plus doo strana 376 -383

SAŽETAK

Kako se sredstva neprofitnim organizacijama dodjeljuju na više razina, uključujući razne donacije, postavlja se pitanje o učinkovitosti upravljanja novčanim i drugim primljenim sredstvima. Cilj rada je istražiti, prikazati i definirati instrumente i postupke analize financijskih izvještaja neprofitnih organizacija, te na temelji njih analizirati poslovanje studentskih centara u Hrvatskoj. Rezultati analize pokazuju da studentski centar Zagreb ima najveću vrijednost imovine što je razumljivo obzirom na veći obujam poslovanja u odnosu na druga dva studentska centra. Studentski centar Rijeka u 2014. godini ima ukupnu vrijednost imovine za 4 puta manju u usporedbi sa zagrebačkim centrom, dok je u 2016. vrijednost imovine ovog subjekta za 127 puta manja nego vrijednost imovine zagrebačkog centra. Studentski centar Split ima pet puta manje prihode u 2014. godini od Studentskog centra Zagreb, dok se u narednim godinama razlika smanjuje kako njegovi prihodi rastu, dok prihodi studentskog centra Zagreb blago opadaju. U 2014. godini Studentski centar Rijeka ostvaruje svega 5.047.433 kn manje nego je u istoj godini uprihodio Studentski centar Split, a navedena razlika se u narednom promatranom periodu povećava, obzirom da studentski centar Split ostvaruje snažniji rast prihoda.

Ključne riječi: analiza, pokazatelji, neprofitne organizacije

SUMMARY

Non profit organizations usually collect funds through several sources, including various donations, so it is frequently asked if they are efficiently managing money and other received goods. The aim of the paper is to explore, present and define the instruments and procedures for analyzing the financial statements of non profit organizations, and on the basis of their analysis of the operation of student centers in Croatia. The results showed that student center Zagreb has the greatest part of assets, which is understandably since they have the largest circumference of activity. Student center Rijeka has assets that are 4 times less valuable than Zagreb center in 2014, and in 2016 the difference is much more bigger, so now their assets are 144 times decreased. Student center Split has five times less income than Student center Zagreb, but in following period the difference is decreasing, since Student service Split incomes are raising, and the ones from Student center Zagreb are getting more lower in every new year.

Keywords: analysis, indicators, non-profit organizations